

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea
BRAȘOV, Piața-mare 80.
Anunțurile se primesc
Mănușile se primesc
INSERATE:
Se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la biro-
urile următoare:
Vice la M. Dukas Nachf., Heinrich
Schlach, Rudolf Mosse. — In Bu-
dapesta la Bekstein Seruati, Julius Leo-
pold, Blocher L.
PREȚUL INSERATELOR:
Un șir pețit 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învătă-
rele pe pag. a 8-a și
1 și 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 33.)

Telefon: Nr. 226.

„GAZETA” apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminecă:
patru cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.
N-rii de Duminecă 8 fr. an.
Se poate pronunța la toate oficiile
poștale precum și la d-ii colector.
Abonamentul pentru Brașov:
La Administrațiunea „GAZETA”, pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu două
scări: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un ex-
emplar 10 bani. — Alți abonamente
cât și inserțiile se plătesc naște.

Nr. 175. — Anul LXXIII.

Brașov. Vineri, 13 (26) August

1910.

Adunarea societății noastre teatrale.

În mijlocul luptelor și frământărilor zilnice pentru apărarea drepturilor noastre și pentru consolidarea neamului nostru simțim o ușurare și mângâiere sufletească, de câte-ori se întrunesc adunările generale anuale ale societăților noastre culturale.

Aceste adunări sunt punctele luminoase în viața noastră bucinată și ele sunt menite să ne însemneze sufletele și să ne dea puteri nouă pentru luptele și năzuințele noastre în viitor.

În ajunul unei astfel de adunări ne găsim și acuma. Duminecă și Luni se întrunește în orașelul Reghinul-săses adunarea generală a „Societății pentru Fond de teatru român”, ca să-și dea seamă despre cele săvârșite și chivernisite în anul de activitate trecut și să ia hotărâri nouă pentru mersul prielnic al afacerilor, cari privesc mișcarea teatrală în sinul poporului românesc din Ardeal și Ungaria.

Nu voim să prevenim în cele ce avem să zicem din acest privilegiu hotărârilor, ce se vor lua în adunarea dela Reghin, în ce privește activitatea comitetului societății teatrale și a mersului ei pe viitor, ci ca croniciari fideli ai tuturor faptelor românești, ce se săvârșesc în sânul neamului nostru, voim să scoatem la iveală câte-va, din faptele îndeplinite de această societate.

Trebue să recunoaștem, că societatea pentru crearea unui fond de teatru românesc a început în anii din urmă și în deosebi în anul trecut să desvolte o activitate tot mai mănoasă, căutând să pătrundă tot mai mult în masele poporului și să-l facă partaș de binefacerile ei. Până

nu de mult aceasta societate s'a restrâns la adunarea de bani, ca cu timpul să strângă un fond, cu ajutorul căruia să se înființeze la timpul său teatrul românesc; cu alte cuvinte zis să se organizeze o trupă de actori — artiști și să se ridice teatre românești în diferite ținuturi, în cari acești artiști să joace, tâlcuind piese teatrale românești în graiul ales al strămoșilor noștri. Până când însă se va putea înfăptui acest gând frumos al înființătorilor acestei societății, va mai trece încă mult timp, căci crearea teatrului românesc recere pe lângă multe altele, înaintate de toate — bani și earăși bani!

Cu toate aceste comitetul societății teatrale n'a pierdut din vedere acest scop final și în înțelesul hotărârilor adunărilor din trecut și în cadrele bugetului anual a căutat să ducă cu un pas înainte chemarea societății. Cu banii societății s'au crescut câți-va tineri români, cari în cei doi ani din urmă au dat dovezi, că au meritat ajutorul societății. În primul rând amintim aici pe d-l Aurel Bănuțiu, harnicul director artistic al societății, care în scurtul timp al activității sale a înființat peste 60 comitete filiale în diferite ținuturi locuite de Români, câștigând un număr mare de membrii, conducând în persoană unele reprezentațiuni teatrale de diletanți și propovăduind prin conferențe și întruniri publice scopurile societății. Alți doi tineri harnici ajutamați din fondul societății, d-ii Ionel Crișan și Ștefan Mărcuș au urmat cu mult succes cursurile conservatorului de muzică din Viena, iar anul acesta au dat în număr oase orașe frumoase concerte, înveselind inimile prin interpretarea măiestră a cântecelor și doinelor românești.

Alături de aceste manifestațiuni de mare preț, nu trebuie să pierdem din vedere, că comitetul societății s'a năzuit prin publicarea de premii să încurajeze pe scriitorii noștri să scrie piese teatrale luate din viața poporului nostru, iar prin cumpărarea unui fonograf să strângă pentru vechi melodiile românești din toate părțile locuite de români. E drept, că în aceste două direcțiuni nu s'au putut realiza succese mai însemnate, să sperăm însă că cu timpul vom putea înregistra și în privința aceasta progrese mai multumitoare.

Într'aceea nu s'a pierdut din vedere de cătră comitetul societății nici înmulțirea averii fondului de teatru. Numărul membrilor s'a înmulțit în mod îmbucurător și ca toate cheltuzelile mari pentru întreținerea bursierilor și a funcționarilor societății, fondul a crescut și după constatările casierului societății, a d-lui Dr. Nicolae Vecerdea, averea atinge astăzi suma de 550.000 coroane.

Prin urmare trebuie să constatăm, că comitetul societății noastre poate privi cu mulțumire la anul de activitate trecut, iar marele public românesc poate fi liniștit, că conducerea societății noastre teatrale s'a aflat în mâini bune și pricepute. Nici nu se putea altfel, când știm că din comitetul, a cărui mandat espiră acuma, fac parte unii din cei mai distinși bărbați ai neamului nostru în frunte cu veneratul președinte Dr. Ioan Mihu, bărbatul integru al neamului, care prin fundațiunea de 10.000 coroane făcută anul trecut societății teatrale și prin fundațiunea recentă de 25000 cor., făcută în favorul ziaristilor români, și-a scris numele cu litere de aur în sufletele neamului nostru.

În ajunul adunării de Duminecă salutăm cu căldură pe membrii so-

cietății pentru crearea unui fond de teatru român întruniți la Reghin, dorind societății să-și continue cu succes tot mai mare menirea frumoasă culturală ce-o are în mijlocul poporului românesc.

Dieta Croației. Venind majoritatea deputaților din dieta croată în neînțelegere cu Banul Croației, dieta a fost dizolvată. Astfel se vor face alegeri dietale, pe baza noiei legi electorale.

Foia croată „Obzor” vestește, că alegerile se vor face în prima jumătate a lunii Septemvrie și că ordinațiunea pentru scrierea lor va apărea zilele aceste în foaia oficioasă.

De peste săptămână.

Deși acum în timpul verii luptele și frământările politice pausează, totuși în decursul săptămânei s'au petrecut mai multe lucruri de însemnătate.

Jubileul monarhului.

Cum am scris în nrul trecut, M. Sa împăratul-lege a împlinit Joia trecută în 18 August c. vârsta de 80 ani. Aceasta zi s-a serbat în toate părțile împărăției, dar mai frumos în Ischl, unde se află M. Sa și în Viena. Orașele aceste au fost frumos împodobite cu flori, steaguri și covoare și iluminațiile au fost minunate.

În Ischl s-au adunat toți membrii familiei împărătești de au gratulat bătrânului Domnitor. Domnitorii din Europa i-au gratulat prin scrisori sau telegrame.

Agrațiarea.

Din prilejul jubileului împărătesc s-au făcut unele agrații. Au fost agrațiati câțiva robi de rând și alți câțiva osândiți poliici, anume 20 la

»FOILETONUL GAZ. TARNS.«

Uită-mă!

Nu! M-am jurat să nu mai știu
Nimic mai multe de tine...
Și să te uit... Tu, dor pustiu
Murita-i pentru mine,
Adio dar și uită tot
C-o fi mai bine.

Nu mai cerca să-mi turburi iar
A sufletului pace!
Nu mai cerca! E în zadar...
N-ai loc — ori ce ai face —
În inimă-mi, că-n ea acum
Durere zace.

Atunci un inger te țineam...
Atunci... de mult... odată...
Ș-acum, acuma văd: Ești neam
Din Eva... Ești o fată...
Ești neam al Evii 'n chipul ei.
Ești Eva toată!

Ce-a fost odată, a trecut,
Trecutul nu mai vine.
Din tot ce-ai fost, un chip de lut
Rămas-ai pentru mine.
Și uită-mă, căci te-am uitat
Ș-o fi mai bine.

lbro.

li-Bing, Vânătorul de Muște.

— Poveste chinezească. —

La umbra unui cireș dintr'o grădină ședea li-bing, copilul unui chinez, în vârstă de vr'o patrușprezece ani și cioplea la o colivie de păsări. Din timp în timp privirile lui se îndreptau spre o altă parte a grădinii, unde—după cum se putea vedea, din grăunțele ce erau aruncate la pământ și din altă hrană păsărească—era așezată o cursă, dela care se întindea o sforică până la copil. El însă își arunca privirile și în alte părți ale grădinii, cum fac oamenii, cari n'au conștiința curată și la orice șgomot tresărea, fiindcă tatăl său, care se tonea să nu gonească frumoasele și folositoarele păsări cântărețe din grădina sa, îl oprise, sub pedeapsă foarte aspră, să prindă vr'o păsărică. De oarece casa de locuit și celelalte clădiri ale gospodăriei în-cunjurau grădina de trei părți, iar la a patra parte era un zid înalt, tatăl său putea în fiecare clipă să-l surprindă.

Pe când copilul privea astfel de jur împrejur văzu deodată, ridicându-se peste zidul cel înalt al grădinei, o gămălie roșă, de mătasă împletită, cum obicinuiesc oamenii în China a purta pe șepcile lor de mătasă neagră de forma unei jumătăți de sferă, șăpci fără cozoroc și care nu le scot din cap nici în casă.

După gămălie apăru în adevăr și o astfel de șăpcă și nu peste mult timp iată

că privea în grădină fața sclipitoare și grasă a unui om vesel. Cu băgare de seamă rotea el privirile cercetătoare din micii și ascuțiții săi ochi, după ce tre-eau mai întâi prin niște ochelari mari de sticlă, incunjuțați de o ramă de corn și zăbind copilul strigă cu o voce răgușită: «li-gingutu!»

Acesta însă nu se mișcă din loc, ca și când n'ar fi auzit nimic.

«li-bingutu! dragul meu! Ce-i cu tine astăzi, de nu vii la mine?»

«Ce să fac la tine?», răspunse acuma scurt copilul și cu un ton așa de nepolitic, că ar fi fost cu tot dreptul vrednic de o pedeapsă.

Cu toate acestea mandarinul¹⁾ de pe zid se ruga de copil cu vorbe măgulitoare:

«Io-te, amicul meu, în odaia mea de lucru sunt iarăși o sumedenie de muște; nu mă lasă de fel în pace și nu pot lucra nimic.»

«Atunci nu lucra, unchiule, eu astăzi n'am timp să prind muștele dumatiale» — răspunse iarăși, tot nepolitic, ștregarul de li-bing. Omul nostru în adevăr nu era unchiul copilului, dar fiind vecin și prietin cu tatăl său, se obicnuise cu această numire.

«Dar tu mi-ai prins de atâtea ori muștele din odaie» — zise din nou Ssun-heng — «câci așa se numia vecinul — cu un ton tănguitor — «vino dragă li-bingutu, o să-ți dau un dar, dacă vii.»

1) Mandarin — funcționar chinezesc.

»Așa mi-ai făgăduit în totdeauna, unchiule, și când colo nu mi-ai dat nici-odată nimic. Astăzi prindeți tu muștele, dacă vreți să ai pace!»

«Tu știi, li-bingutu dragă, că eu nu pot; înăduș de mă prăpădesc.»

Copilul răsă; el știa foarte bine, că unchiul Ssun-heng, era prea gros și neîndemănată ca să poată prinde muștele.

«Uite ici, li-bingutu dragă», — strigă din nou unchiul, ridicând peste zid un inel sclipitor de oțel, pe care erau înșirați vr'o zece Keși²⁾.

«Uite, micule vânător de muște, pe ăștia ț-i dau ție, dacă vii să prinzi muște!» — «Dă-mi-i mai întâi, aruncă-i jos, unchiule, apoi mă sui iute pe zid și viu la tine.»

Deodată capul se făcu nevăzut dimpreună cu inelul cu banii, li-bing privi speriat în toate părțile să vadă, dacă nu-i vr'o primejdie în jurul său. Dar nu era nimica. Apoi ciopli iarăși mai departe în liniște.

Nu trecu însă multă vreme și capul unchiului Ssun-heng se ivi din nou peste zid zicând: «li-bingutu! Uite, ăștia ț-i arunc numai decât jos, dacă vii la mine!»

«Nu, unchiule, nu vin, căci acuma sunt numai patru Keși înșirați pe inel și

²⁾ Un Keș este cea mai mică monedă chinezescă, făcută din bronz, cu o gaură pătrată în mijloc, prin care se trage o șfoară, curea sau o sârmă, ca să le poată mai ușor purta.

număr. Intre aceștia numai 5 naționaliști: 3 Slovaci și 2 Români. Români agrariați sunt *Ioan Mihai Ciufudeanu* din Seghedin și *Emil Taus* din Vaș. Intre cei trei Slovaci agrariați este și *Milan Ivanca* fost deputat, care ceruse agrariarea mai înainte.

Dintre osândiții politici au fost prea puțini agrariați, ceea ce este din vina guvernului. Ministrul de Justiție s-a arătat strâmt la inimă față de osândiții noștri politici, poate de frica șovinismului.

Convenția comercială.

Convenția comercială, încheiată între Austro-Ungaria și România, după ce a fost votată în dietele din Budapesta și Viena și în București, intră în vigoare cu 1 Septembrie a. c. Textul convenției îl dăm în întregime la alt loc al foaiei noastre.

Muntenegro-regat.

Am amintit mai înainte, că micul principat din Balcani, *Muntenegro* va fi proclamat de regat. Proclamarea se va face zilele aceste, dar serbările s-au început *Duminecă*, la 21 August c. Unii din Domnitorii europeni își trimit incredințații lor la actul proclamării de regat și la serbări, alții au mers în persoană în Muntenegro. Astfel au sosit în Cetinje, capitala Muntenegroului, regele Ferdinand al Bulgariei cu prințul moștenitor Boriș, apoi părechea regală a Italiei. Serbările continuă.

Holera.

În Rusia bântue mai departe holera (colera). Dar ea s-a ivit și în Italia. În provincia Apulia au murit până acum 65 de oameni de holera. La noi până acum nu s-a ivit nici un caz, nici în România, dar poate să se ivească. Toate statele iau măsuri strajnice pentru a se apăra contra primejdioasei boale.

Serbările culturale din Reghin.

Reghin. 21 Aug. n. 1910.

Vă trimit alăturat programa amănunțită a serbărilor culturale aranjate în zilele de 28 și 29 August n. 1910 din prilejul adunării generale a *Societății pentru fond de teatru român* care se va ținea în Reghin, în sala mare a hotelului orașenesc.

Sâmbătă orele 8, seară de cunoștință, în grădina de iarnă a hotelului orașenesc.

Duminecă dimineața serviciu divin urmat de ședința I-a a Societății, care va avea loc sus în sala mare a numitului hotel.

La ora 1 p. m. *banchet* în aceeași sală. (Bilete de intrare la comerciantul Iacob Iosif în Reghin.)

La ora 3—5 *Serbare populară* în pavilionul promenăzii orașului cu următorul program:

- a) Punct de cor (corul mixt al bisericii Sf. Nicolae din Brașov).
- b) *Limba românească* poezie de Sion, declamată de d-șoara Viorica Popș.
- c) *Peneș Curcanul* poezie de V. Alexandri, declamată de d-l I. Miclea.
- d) Declamațiuni comice de d-l N. Libeg.
- e) Punct de cor.
- f) Jocuri românești, dansate de jucăuși din 12 comune. (Prețul de intrare 40 fileri.)

Duminecă seara la orele 7 1/2 *Concert*, dat de corul dela biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, cu concursul domnilor *Stefan Mărcuș* și *Ionel Crișanu*, în sala hotelului Kapusy. — Dirigent: *George Dima*.

Programa:

- I. D. Bortnianski: *Cel-ce mănâncă trupul meu*. G. Dima: *Cucuruz cu frunza-n sus*.
- b) *Dor de călătorie* (coruri mixte).
- II. H. Kirchner: *Solomoane căpitane*. T. Brediceanu: *Cântec haiducesc*. G. Dima: *Groză*, baladă. d-l Ionel Crișanu, acomp. de pian susținută de d-șoara Aca Barbu.
- III. G. Dima: a) *Ingerelu'*. b) *Coșul și floarea*. c) *Primăvara* (coruri mixte).
- IV. G. Dima: *De-ar fi trăznit Dumnezeu*. T. Brediceanu: *Cântă puilul cuculu'*. R. Leoncavallo: *Recitativ și arie din op. Bajazzo*, d-l Stefan Mărcuș, acomp. de pian susținută de d-șoara Aca Barbu.
- V. H. Huber: *Dorința*. G. Dima: a) *Hei leliță din cel sat*. b) *Două inimici* (coruri mixte).

Prețul de intrare: Loc I. cor. 4; Loc II. cor. 3; Loc de stat cor. 1; Logea cor. 20; Galerie 1 cor. 60 fileri și 1 cor.

Bilete se găsesc la comerciantul Iacob Iosif din Reghin.

Luni orele 10 a. m., Ședința a II-a a adunării generale în sala de sus a hotelului orașenesc.

La orele 7 1/2 seara *teatru de diletanți*, sub conducerea d-lui *Aurel Bănuț*, directorul artistic al fondului de teatru, în aceeași sală

Programa:

- a) *Jertfa*, dramă într-un act de I. G. Miclescu.
- Persoanele: Doamna Dubău (44 ani) — D-na Maria C. Popescu. Tinca, fiica ei (18 ani) — d-șoara Mărioara G. Dima. Doctorul (50 ani) — d-l Aurel P. Bănuț. Priocpi (65 ani) — d-l Ionel Crișan. Scena se petrece în Noemvrie 1877 la moșia Storești a doamnei Dubău.

b) *Bucătăreasa*, comedie într-un act, tradusă din germană, de d-l Dr. S. Stanca.

Persoanele: Eduard, poet și autor dramatic — d-l Aurel P. Bănuț. Geni, soția lui — d-șoara Aca Barbu.

După teatru dans.

Prețurile de intrare aceleași ca la concert, îndreptățind și intrarea la dans.

Bilete de intrare se găsesc la comerciantul Iacob Iosif și sara la cassă.

Predica în bisericile românești.

În n-rul 171 al *«Gazetei»* a apărut un articol sub înscălitura *«g»*, care se ocupă între altele și cu chestia predicării în bisericile românești, în care se recunoaște necesitatea predicării regulate și se cercă să se afla cauzele lipsei de predicare. Necesitatea predicării e un lucru recunoscut de toți și s'a desbătut în deajuns aproape în toate ziarele românești. Și dacă totuși îmi iau permisiunea a spune și eu câte-va cuvinte: asta o fac mai mult din motivul, că în articolul citat se expun unele idei cu totul greșite, putem zice periculoase, cari absolut de loc nu sunt accommodate spre a sana răul ci numai spre a-l mări.

Faptul, că în biserică gr. catolică afirmative numai 1/3 sau 1/2 parte a preoției își neglija datorința de a predica, fratele *«g»* îl socotește drept un lucru înbucurător, eu însă sunt de părerea, că e lucru destul de dureros. Dureros și rusinos! În secolul al 20-lea, mă rog, să mai existe 200—350 de parochii gr. catolice, — vorbesc numai de archidieceză — în cari nu se predică de loc și apoi împrejurarea, că *«numai»* atâtea sunt astfel de parochii — să te faci să crezi, că lucrurile nu stau așa de trist, asta după părerea mea dovedește o judecată destul de superficială. Deci n'avem să cercăm a ne mai mângăia cu date statistice — Inchipuite ca acele — ci trebuie să recunoaștem fără jenare răul și necesitatea sanării celeia.

Dar mă rog, oare câte sunt bisericile acele, în care se predică regulat, în fie-care *Duminecă* și fie-care sârbătoare? Cred, că aici s'ar incurca și fratele *«g»* în calcularea procentelor. La noi, durere — s'a format o astfel de opinie publică — ce socotește de predicatorul regulat pe acel preot, care predică d: 3—10 ori pe an. Dacă însă socotim, că la alte popoare, mai culte și mai puțin ignorante în cele ale religiei se predică regulat, cu atât mai vărtos e lipsă de predicare regulată la poporul nostru, care în general afară de *«Dumnezeu»* *«D-l Christos»* — *«Maica precistă»* și *«papa»*, nu știe alt-ceva din religie. Apoi, dacă preotul n'ar fi dator să predice în fie-care *Duminecă* și sârbătoare, atunci ce lipsă mai este de o calificăție de 16 ani, — căci doară slujbele le poate face și unui, care a absolvat clasele elementare, ori a învățat a ceti și a scrie în cătanie.

La noi sunt foarte multe motivele cari fac, ca cutare preot în cutare *Duminecă* să nu predice. *«Azi nu sunt dispus»* zice unui, și nu predică, fără să fie tras

la răspundere vre-odată. Ași vrea să văd un oficial civil, care în cutare zi, din motivul, că nu e dispus și-ar lăsa neisprăvite afacerile... Știm, că nu i-ar fi cald... Așa dar și un preot, *«trebuie»* să fie dispus a predica în virtutea obiceiului său.

«Azi sunt puțini oameni la biserică», — zice altul — nu voui predica! Dar respectivul uită, că poate tocmai predicarea neregulată face ca câte odată să fie puțini oameni la biserică. Și apoi — ce vină poartă cei 20 sau 30, cari vin la biserică — pentru-că lipsesc cei-alți 80? E acesta un motiv, ca și ei, cei buni, să fie lipsiți de instrucția în cele religioase?

Acum să vedem, ce socotește fratele *«g»* că e cauza acestui rău?

Vorbește despre *«informațiunile despre predicării»*, dar nu ne arată modalitatea, după care s'ar putea ca aceste informațiuni să nu fie *«litere moarte»* — și — adaug eu *«falsificare a stării faptice»*. Prind rămășag cu D-sa, că în informațiunile anuale trimise de protopopi Conziztorului, despre nici un preot nu se zice, că nu predică regulat, în fie-care *Duminecă* și sârbătoare! Acesta e purul adevăr, frate *«g»*.

Să mergem mai d-parte. — *«Dar nici odată nu am văzut preot promovat ori distins din motiv, că și-ar fi îndeplinit of. de predicat cu punctualitate»* zice fratele *«g»*. Firește că nu, pentru-că conform informațiunilor intrate la Consistor toți preoții predică *«cu punctualitate»*.

Ată cauză, după *«g»* e felul conferențelor beneficiilor — așadar — protecția, nepotismul și altele — cari stări de lucruri îi iau preotului voia de a mai predica.

Mă mir foarte mult; cum poate cineva să aducă felul conferențelor beneficiilor în legătură cu datorința preotului de a predica regulat? Căci ce e conferența beneficiilor? În cazul de față putem zice, că e o relațiune între preot și superioritatea sa. Iar datorința de a predica regulat — e o relațiune între preot și poporenia săi. Acum mă rog: judece orice om cu mintea să-nătoasă, poate să fie nedreptatea făcută preotului din partea superiorilor săi, motiv suficient, care să îndreptătească întrebarea datorinței față cu poporenia săi? și apoi: e lucru moral, ca eu să-mi răzbum pe poporeniu nevinovați pentru nedreptatea, ce afirmative mi-ar fi făcut Consistorul?

Conferența beneficiilor e un lucru material, iar datorința de a predica e un ce cu totul spiritual, iar preotul, care supra-pune lucrurile materiale datorințelor sale cu totul spirituale, dovedește că e strein în staulul lui Christos și ar face mai bine, dacă din capul locului ar părăsi acel staul.

Doamne ferește, nici prin minte n-ami trece să susțin, că n'ar fi adevărate afirmațiunile fratelui *«g»* cu privire la promovări, distincțiuni și conferența beneficiilor. Are toată dreptatea. Dar să bage de seamă: că aceasta e o boală socială, generală. Și încă nu numai în biserică, ci la toate instituțiunile, mai ales la cele civile. Pentru stărpirea acestei boli luptă întregă lumea gânditoare e cu cale deci, ca să luptăm și noi pentru stărpirea ei din biserică, dar nu să aducem acest rău în legătură cu datorința de a predica.

Și apoi afară de aceea mi-se pare, că

mai înainte erau cel puțin zece. Dă-mi zece și vin numai decât.

Unchiul se făcu din nou nevăzut și copilul nici nu începu să cioplească, când capul se ivi iarăși zicând:

«Ii! Ii-bingut! Iată țî-i dau, vino repede!» Apoi aruncă inelul cu banii, care căzura cu zgomot la picioarele lui Ii-bing. El îi ridică, îi numără; erau numai nouă. Ei, se gândi el, haid' să-i fac pe voe. Iute își adună lucrurile și le ascunse într'un tufiș des, se avântă apoi pe un stejar de lângă zid și cu o săritură fu în grădina unchiului.

Unchiul îl primi cu strigăte de veselie, săria și juca, de se mișcă în dreapta și în stânga coadă lui cea lungă de păr; o priveliște în adevăr foarte caraghioasă, apoi dete lui Ii-bing o plesnitoeare puternică de muște. Se începu acum o vânătoare strașnică și înbelșugată, fiindcă odaia era plină de o sumedenie de astfel de diptere obraznice și zbârnăitoare.

O întreagă armată de acești dușmani nemiloși ai omului zăceau pe podele și numai vr'o două-trei își mai căutau cu spaimă loc de scăpare. Atunci Ii-bing repezindu-se după o muscă, ce se odihnea pe tavan, scăpă inelul cu banii, ce și-l ascunsesse în mâneca cea largă a hainei. Cu o iuțelă, pe care n'ai fi crezut-o că o pot avea mandarini corpolenți, unchiul se aruncă după inel, puse mâna pe el și-l închise repede în masa sa de scris, iar cheia o lăsă să lungeze în largă lui haină.

«Lasă, dragă Ii-bingut!» — zise unchiul — când copilul, cuprins de o îndreptățită supărare, voia să se arunce amenințător cu plesnitoearea asupra unchiului — «lasă, ce vrei tu să faci cu sumedenia asta de bani, tu ești prea mic și nu pricepi ce's banii, lasă până vei mai crește, țî-i păstrez eu — și țî-i voi da atunceea».

«Unchiule!» — strigă Ii-bing, răpit de avutul său — «dă-mi banii sau...» și mișcă amenințător plesnitoearea prin aer. Atunci unchiul se aruncă asupra copilului, îi smulse plesnitoearea, cu care începu acuma a bate pe bietul Ii-bing, care plângea și urla cât îi lua gura și în sfârșit o tuli acasă.

«Sgârcitule!» strigă Ii-bing, — «Sgârcitule, numai calc piciorul în casa ta sau să-ți ceri iertare!»

«Strengar ticălos ce ești!» înjură Ssuheng abea găfâind, — «o să te învăț eu, — pe oamenii bătrâni să-i...» dar mai mult nu se auzi, fiindcă ușa se închise cu sgomot.

Ii-bing nu era numai un «vânător» și ucigător de muște, — asta n'ar fi fost tocmai așa de rău, — nu, el era un chinitor din fire și pe care le prindea le și chinuia amaric. Acuma după cele pătite cu unchiul, Ii-bing se răzbumă pe nevinovatele muște, rupându-le aripile și picioarele. Obiceiul acesta hâdos de a chinui bietele animale era o dovadă de inimă rea, ce o avea Ii-bing.

Intors în odaia sa Ii-bing găsi zăcând pe podeală o persecă răscoaptă. Se așeză de pândă lângă dânsa și de câte ori venea

câte o musculiță, ca să se desfăteze la mustul cel dulce al persiciei, Ii-bing o prindea repede cu o mișcare fulgerătoare a mâinei sale dibace. Și dacă ar fi omorât-o iute, ei, n'am avea nimica de zis, deși nici lui Dumnezeu, nici oamenilor bunii astfel de lucruri nu le sunt de loc plăcute.

Dar aceste chinuri nu-l mulțumiau în destul pe îngrozitorul Ii-bing. El ținea muștele între degetul cel mare și arățătorul mâinei stângi și-le scoatea pliscul cu lungile lui unghii dela mâna dreaptă.

«Așa!» zicea el cu mulțumire, — «acum n'o să mai poată suga din sucule cel dulce». Astfel își petrecea el într'un mod așa de urât și de îngrozitor, când deodată apăru la fereastră un cap de vulpe, care privia cu ochi furioși prin gratiile de fier la Ii-bing.

«Vai de mine!» se gândi acuma Ii-bing și se făcu galben ca ceara — «o vulpe! Asta nu-i semn bun!» și numai decât se lăsă de chinuirea musculițelor, scoase o carte din dulăpiorul de alături și începu să citească cu o voce tare și cântătoare.

Aceste ființe observă, tot ce face omul și se ivesc foarte des, ca să ajute și să răsplătescă pe cei ce fac lucruri bune sau să împiedece și să pedepsească pe cei ce fac rău. De aceea și Ii-bing îndată ce zări vulpea își aduse aminte de cel amenințat și zise: «Vai de mine! Asta este semn rău!»

Deși Ii-bing citea cu voce tare sau mai bine zis cânta, de se auzia până la a

treia casă, nu trebuie însă să credem că toate acestea le citea în adevăr din cartea sa, nu, căci el le știa perfect de dinafară. Elevii chinezi trebuie să învețe de-a rostul tot ce citesc. Privirile sale însă rătăceau pe deasupra rândurilor ca să vadă de unde zburau iubitule lui musculițe. Ear când una îndrăzni să se așeze pe foaia unei cărți, el își pierdu răbdarea, făcu o mișcare repede ca fulgerul, și hârști... prinse musca și o vârî sub o ceașcă de ceai, ce era pe masa de alături. Luă apoi o pensulă de trestie, rupse o bucată subțire de așchie, o mai ascuți nițel, lipi de dânsa o bucățică de hârtie chinezească, care, după cum se știe este foarte subțire și o răsuți formând o țevișoară lungă. După ce isprăvi cu țevișoara scoase cu băgare de seamă musculița de sub ceașcă, îi înfipse aschia între aripi și țevișoara între picioare. Și să fi văzut ce bucurie avea acum barbaru de Ii-bing la chinurile nenorocitei muște.

Dar repede lăsă așchia și musca să cadă la pământ, căci iarăși se ivi vulpea la fereastră și-i strigă cu o voce lătrătoare și răgușită: «Ii-bing, Ii-bing! Dacă nu încetezi cu chinuirea muștelor am să te prefac pe tine în muscă, ca să vezi și tu ce simte un astfel de animal nenorocit!»

(Va urma)

nu are drept fratele »g«, căci dacă în cineva este acel sânge rău, lipsa de însuflețire și zel, care-l îndeamnă să nu predice, poate să fie făcut chiar și protopop, că tot nu va predica regulat. Deci — nu pofta măririlor deșerte, nu interesele materiale, nu setea după beneficii și după brăne roșii trebuie să fie dătătoare de ton în ce privește predicarea, ci conștiința morală a datoriei, ce trebuie să fie în fiecare preot

Ca mijloc pentru îndreptarea răului »g« propune să se ceară anual câteva predici, 3—4 dela fiecare preot, cari să fie cenzurate și eventual premiate. În cazul acesta ar trebui înființat un oficiu special pentru cenzurarea predicilor căci să nu se uite, va fi vorba de 2100—3000 de predici. Dar cum s'ar ajunge la ceva rezultat pe calea aceasta? Oare atunci, nu ar fi de aceea, cari ar copia simplaminte, ori ar traduce 3—4 predici din literatura universală extraordinar de bogată a oratoriei bisericești, ce numără mii și mii de opuri — și astfel și-ar plăti urechea? Și oare atunci nu s'ar putea întâmpla să fie premiați de acela, cari în biserică nu predica de loc? S'ar putea face ceva și pe calea aceasta, dar încă pe băncile seminarului? Acolo să se pună pond mai mare pe oratoria bisericească. Căci să vedem, ce se face în privința aceasta de ex. în seminarul din Blaj (ceea ce de altcum în toate seminarele din Ungaria e la fel)?

Teoria oratoriei se propune în semestrul al 5-lea sau al 7-lea: așadar un semestru, ceea ce e și de ajuns. Afară de aceea fiecare teolog sistematic e dator să lucreze în fiecare an o predică și să o rostască de pe amvonul seminarului, în fața superiorilor și a tuturor ascultătorilor de teologie, unele și în fața metropolitului. Știu din experiență, că foarte mulți decopiază ori traduc predicile, le buchisează și apoi le rostesc mașinalcește. E drept, că predicile sunt revăzute de prefect, dar poate să se aștepte dela prefect, ca el să cunoască întreagă literatura de predici? Nu! Așadar și în Seminarul din Blaj se pune pond exclusiv pe memorizarea predicilor, și recitarea lor, dar oare nu se dau nenumărate ocazii unui preot, când e silit să predice exabrupto? Și oare permit împrejurările unui preot, ca el să-și compună și memorizeze predicile în fiecare Duminică și sârbătoare? Știe toată lumea, că nu!

Eu așa cred, că numai așa se poate propune oratoria bisericească cu scop, dacă în seminar s'ar jerfi zilnic — cel puțin un sfert de oră pentru deprinderea clericilor în oratorie.

În aceste sferturi de oră, ar predica câte un cleric, dar nu predica scrisă cu săptămâni înainte și memorizată. Ci bună oră, pe cei din anii I—II, profesorul respectiv i-ar provoca să expună în formă de predică populară ceva din materialul de învățământ, propus în timpul mai din urmă. Iar cei de pe anul III—IV teme cu totul libere, date la fața locului, predici la înmormântări, cununii, procesiuni etc. În felul acesta, susținându-se și vechea praxă a predicilor memorizate, s'ar da clericilor și s'ar deprinde cu toate elementele oratoriei, prelucrarea, memorizarea, expunerea, improvizarea etc. Nu zic, că acest metod ar fi întru toate perfect, dar foarte mult ar duce la scop.

Aceste am aflat cu cale a le scoate la iveală cu privire la predicarea în bisericile românești. Am adus numai din arhidieceza gr. cat. pentru că împrejurările din diecesele celelalte, gr. cat. și gr. or. nu le cunosc.

Rezum cele de până aici:

1. Fiecare preot e dator să predice în fiecare Duminică și sârbătoare.
2. Datorința de a predica e o datorință morală și spirituală, independentă de orice împrejurări materiale.
3. Răul se poate sana numai dela rădăcină, din seminar.

Și în fine, adaug, că foile noastre populare ar lucra tare corect, dacă ar îndemna poporul să pretindă dela preoți predicarea regulată.

Ca să nu zică fratele »g« ori alt cineva, că articolul de față ar fi ceva »semioficios«, îl iscălesc, ca să vadă oricine, că nu l'a scris om din centru, nici nepot ori cuscru de Vlădică sau de canonic, nici un preot, care a ajuns, ce este, prin protec-

ție, ci un preot sărac din una din cele mai sărace parohii ale arhidiecezei.

Așadar nici un interes nu m'a îndemnat să scriu aceste, decât iubirea de adevăr. Scopul meu a fost, să pun stavilă lățirii acelei idei greșite și periculoase, că n'am avea la ce să predicăm, pentru că și așa nu ne răsplătește nimeni.

Septimiu Popa.

Convenția comercială dintre România și Austro-Ungaria.

Monitorul Oficial al României publică următorul text, al convenției comerciale dintre România și Austro-Ungaria încheiată în București la 10 Aprilie 1909 și votată de corpurile legiuitoare.

ARTICOLUL I.

Convențiunea de comerț din 9 (21) Decembrie 1893 se modifică în felul următor:

1) La articolul II, după întâiul alineat se adaugă un text astfel întocmit:

Produsele solului și ale industriei Austriei și Ung. enumerate în anexa A a convențiunii adiționale de față la importarea lor în România, și produsele solului și ale industriei României, enumerate în anexa B a acestei convențiuni la importarea lor în teritoriul vamal convențional al celor două State ale Monarhiei Austro-Ungare nu vor fi supuse la taxe de intrare altele și nici mai ridicare decât acele consolidate prin zisele tarife.

Mărfurile venind din altă țară și cari vor fi suferit o transformare industrială în teritoriile uneia din Părțile contractante, vor fi considerate la importarea în teritoriile celelalte Părți, ca produse ale țării unde se va fi făcut transformarea.

2) Alineatul din urmă al articolului II, se înlocuiește prin textul următor:

Mărfurile de orice fel, venind din teritoriile uneia din Părțile contractante sau mergând într'acolo, vor fi în mod reciproc scutite, în teritoriile celelalte, de orice taxă de transit, de că ele ar transita de dreptul fie în timpul transitului, ele trebuie să fie descărcate, depozitate și r. încărcate.

3) Articolul nou ce urmează se pune după articolul II al convențiunii actuale:

ARTICOLUL II a

Taxele interioare percepute pe socoteala Statului comunelor sau corporațiilor cari sunt sau cari vor fi puse asupra producției, fabricației sau consumației unui articol într'una din Părțile contractante nu vor apăsa sub nici un motiv produsele celelalte Părți într'un mod mai greu sau mai supărător decât produsele indigene de același fel.

4) Articolul III al convențiunii actuale se înlocuiește cu textul următor:

Părțile contractante se îndatorează a nu împiedeca în nici un fel comerțul reciproc prin oprirea la import, la export sau la transit.

Excepțiuni la această regulă întru cât ele vor fi aplicate tuturor țărilor sau țărilor cari se găsească în condițiuni identice, nu se vor putea face decât în cazurile următoare:

- a) pentru măririle cari sunt sau cari vor fi obiectul unui monopol de Stat;
- b) pentru motive de siguranță publică;
- c) pentru motive de poliție sanitară și veterinară, în special pentru a împiedeca fie întinderea epizotilor, fie distrugerea plantelor mai cu seamă de cătră insectele și parazitile vătămătoare;
- d) în împrejurări excepționale în ceea ce privește proviziunile de război.

5) Articolul VI se înlocuiește prin textul următor:

Supușii fiecărei din Părțile contractante vor fi scutiți pe teritoriile celelalte de orice servicii militari, atât în armata regulată și în marină, cât și în miliții și în garda civică.

Ei nu vor fi supuși, în timp de pace și în timp de război, de cât la prestațiunile și rechizițiunile impuse naționalilor și vor avea drept, în mod reciproc, la despăgubirile stabilite în folosul naționalilor prin legile în vigoare în țările respective.

Ei vor fi, de asemenea, scutiți de orice funcțiune oficială obligatorie judiciară,

administrativă sau municipală, afară de aceea a tutelui.

6) Articolul nou ce urmează se pune după articolul VI:

ARTICOLUL VI a

Dacă între Părțile contractante s'ar ivi neînțelegere asupra interpretării sau aplicării tarifelor cuprinse în anexele A și B ale prezentei convențiuni adiționale, precum și asupra aplicării în fapt a clauzei națiunii celei mai favorizate cu privire la executarea altor tarife convenționale în ființă, neînțelegerea în cazul când una din Părțile contractante cere, se va regula pe cale de arbitragiu.

Pentru fiecare neînțelegere, tribunalul arbitrarial se va înființa în felul următor: fiecare din Părțile contractante va numi ca arbitrii dintre supușii săi două persoane competente și dânsese se vor înțelege asupra alegerii unui supra-arbitru, supus al unui Stat amic. Părțile contractante își rezervă de a desemna mai dinainte, și pentru o perioadă ce se va determina, persoana care va îndeplini, în caz de neînțelegere, funcțiunile de supra-arbitru.

În asemenea caz și sub rezerva unei înțelegeri speciale în acest scop, Părțile contractante vor supune de asemenea la arbitragiu neînțelegerile cari ar putea să se ivească între ele cu privire la interpretarea și aplicarea clauzelor din convențiunea de față, altele de cât acele prevăzute la alineatul întâiu.

În ceea ce privește procedura arbitragiului în cazurile prevăzute la alineatele 1 și 2 din prezentul articol, Părțile contractante s'au învoit asupra următoarelor:

La cel dintâi caz de arbitragiu, tribunalul arbitrarial se va ținea pe teritoriile Părții contractante părâte; în al doilea caz, în teritoriile celelalte Părți și așa mai departe, alternativ pe teritoriile fiecăreia din Părțile contractante. Acea din Părți pe teritoriile căreia se va ținea tribunalul, va desemna locul ședințelor; ea va avea sarcina să procure localurile, impiegații de biuro și personalului de serviciu trebuincios pentru funcționarea tribunalului.

Tribunalul va fi prezidat de către supra-arbitru. Deciziunile vor fi luate cu majoritate de voturi.

Părțile contractante se vor înțelege, sau în fiecare caz de arbitragiu, sau pentru toate cazurile, asupra procedurii pe care tribunalul va trebui s'o urmeze. În lipsă de asemenea înțelegere, procedura va fi regulată de tribunalul însuși. Procedura va putea să se facă în scris, dacă nici una din Părți nu ridică obiecțiuni.

Pentru transmiterea citațiilor de înfățișare înainte tribunalului arbitrarial și pentru comisiunile rogatoriilor venite de la aceeași din urmă, autoritățile fiecăreia din Părțile contractante vor da, în urma cererii tribunalului arbitrarial, adresată Guvernului competent, asistența lor în același fel cum o dau când este vorba de cereri ale tribunalelor civile din țară,

ARTICOLUL II.

Articolul adițional la convențiunea actuală primește modificările următoare:

1. Numărul 1 a) se redactează precum urmează:

Orice cantitate de mărfuri pentru care suma totală a taxelor de perceput nu atinge cifra de 0.10 coroane sau 0.10 leu.

2. Numărul 6 se redactează precum urmează:

Stipulațiunile numerelor 1 b, 2, 3 și 5 nu derogă dela dreptul fiecăreia din părțile contractante de a lua măsurile ce va crede de trebuință pentru motive de poliție veterinară și pentru a îndeplini controlul vamal.

ARTICOLUL III.

Protocolul final al convențiunii actuale se înlocuiește prin dispozițiunile următoare:

La articolul I. al convențiunii:

1. În ceea ce privește impozitele directe, supușii uneia din părțile contractante nu vor putea fi supuși, în teritoriile celelalte, la un tratament mai puțin favorabil decât propriii naționali locuind în ele. Este stabilit totuși că clauza națiunii celei mai favorizate, stipulată în articolul

1 al convențiunii din 9 (21) Decembrie 1893 nu se va raporta la tratate speciale cari au fost sau cari ar putea fi încheiate în viitor între una din părțile contractante și o a treia putere asupra reglementării reciproce a impozitelor directe.

2. Va fi perfectă libertate de navigațiune între părțile contractante. Bastimentele române și încărcătura lor vor fi tratate în Austria și în Ungaria și bastimentele austriece și ungare și încărcătura lor vor fi tratate în România, sub toate privilegiile, la fel cu bastimentele naționale și încărcăturile lor. Orice privilegiu și orice scutire sau folos acordat sau care ar putea fi acordat în această privință unei a treia puteri, de una din părțile contractante, va fi acordat de îndată și fără condițiune celeilalte.

Bastimentele și mărfurile austriece și ungare în România se vor bucura, în ce privește taxele și toate celelalte drepturi similare percepute cu titlu remuneratoriu în porturile, basinurile, docurile, radele și schelele părților contractante și sub toate celelalte privilegii, de același tratament ca și bastimentele și mărfurile naționale și acelea ale națiunii celei mai favorizate.

La articolul II al convențiunii:

1. Dispozițiunile articolului II al convențiunii de comerț din 9 (21) Decembrie 1893 nu derogă în nici un chip dela:

a) foloasele ce sunt acordate altor state vecine pentru înlesnirea comerțului de frontieră;

b) obligațiunile impuse uneia din părțile contractante prin îndatoriri pentru o unire vamală deja contractată, sau care ar putea fi contractată pe viitor.

2. Rămâne înțeles, că în ceea ce privește legislațiunea asupra zaharurilor, nici una din părțile contractante nu va putea fi împiedecată, prin convențiunea de față, în îndeplinirea obligațiunilor ce-i sunt impuse prin aderarea sa la actele dela Bruxelles privitoare la regimul zaharurilor.

3. Este înțeles că în cazuri de reclamațiuni din partea interesatilor uneia din părțile contractante, cu privire la aplicarea tarifului vamal al celeilalte părți sau cu privire la interpretarea dispozițiilor din acel tarif, o decizie deja luată de autoritățile competente în ultima instanță, nu va putea servi de motiv, ca să înălțare puțină unor discuțiuni ulterioare asupra obiectului reclamațiunii și nu va împiedeca în cazul întâmplător, o nouă decizie din partea autorității în chestiune, sub condițiunea însă ca reclamațiunea să fie prezentată pe cale diplomatică și dacă va fi nevoe, sprijinind-o cu avizul experților sau al altor autorități competente, într'un termen de șase luni, cu începere din ziua în care întâia decizie va fi fost oficial adusă la cunoștința interesatilor. Deciziunea luată în urma unui asemenea recurs, nu va putea privi decât cazul în chestiune, pentru care ea va fi făcută apel. Cu toate acestea, Părțile contractante vor avea facultatea de a provoca pentru cazurile în chestiune, intru cât este vorba de dispozițiuni din convențiunea de față, o interpretare sau aplicare corectă a stipulațiunilor sale conform cu articolul VI-a.

La articolul III al convențiunii:

Dispozițiunile amănunțite privitoare la traficul cu animale, cu materii brute și cu produse animale sunt cuprinse în notele schimbate cu ocaziunea semnării convențiunii adiționale de față și vor rămâne în lucrare pe timpul duratei de aplicarea acestei convențiuni.

ARTICOLUL IV.

Notele diplomatice schimbate cu ocaziunea semnării convențiunii din 9 (21) Decembrie 1893 sunt desființate.

ARTICOLUL V.

Convențiunea adițională de față va intra în lucrare cincisprezece zile după schimbarea ratificărilor.

După punerea în aplicarea a convențiunii adiționale de față, convențiunea actuală din 9 (21) Decembrie 1893, cu schimbările și cu adăugările ce i s'au adus prin convențiunea adițională, își va îndeplini efectele până la 18 (31) Decembrie 1917.

În cazul când una din Părțile contractante nu va fi notificat, cu douăsprezece luni înainte de acest termen, intențiunea de a face să înceteze efectele convențiunii, aceasta împreună cu schimbările

I. Sabadeanu, Str. Porții Nr. 10.

Primul și cel mai vechi magazin de încălțăminte

Pantofi de casă. Galoși. Șoșoni. — Specialități de Tenis, de Munte, Vânătoare. Sandale Kueip și cu currele, Gamașen (Jambiere).

— — — Pantofi de Drill (pânză) dela 80 cr. în sus. — — — Cisme de călărie și vânătoare. — — —

cu BOGATUL asortiment de ghețe bărbătești, dame, copii.

Vânzare cu prețuri scăzute!

i cu adăugările sus zise va continua să fie obligatorie până la împlinirea unui an, cu începere din ziua în care una sau alta din Părțile contractante o va fi denunțat.

ARTICOLUL VI

Convențiunea adițională de față va fi ratificată și ratificările vor fi schimbate pe cât se va putea mai curând.

Spre credința cărora, Plenipotențiarilor respectivi au semnat convențiunea adițională de față și au investit-o cu sigiliile lor.

Făcută în doind exemplar original la București, la 10 (23) Aprilie 1909.

(L. S.) Ion I. C. Brătianu

(L. S.) Schönburg.

(L. S.) Riedel.

(L. S.) Szeleényi

ȘTIRI.

— 11 August v.

Pentru inundații din Bănat am mai primit următoarele oferte spre a le administra la locul competent:

O parte din venitul curat al petrecerii din Zărnești 35 cor., C. C. Albușeț din Padina Macovă (România) 5 lei.

Vizita împăratului Wilhelm la Viena. Împăratul Wilhelm se va duce luna viitoare la Viena spre a felicita în persoană pe Împăratul Francisc Iosif cu ocazia jubileului de 80 ani. «Neues Wiener Tageblatt» află că împăratul Wilhelm va veni la 15 Septembrie în Ungaria și va lua parte la o vânătoare pe moșia arhiducelui Friedric. La această vânătoare vor mai lua parte arhiducele Francisc Ferdinand și arhiducele Iosif. De aci împăratul Wilhelm va pleca la Viena la 20 Septembrie. La 21 Septembrie se va da o reprezentație de gală la Operă în onoarea împăratului Wilhelm. Tot în acea zi Suveranul german va primi pe ofiterii regimentului VII, al cărui posesor este, cari îi vor preda o sabie.

Succesele d-lui inginer Vlaicu. Din zi ce merge încercările de sburat, pe care le face d-l inginer Vlaicu pe câmpul dela Cotroceni, sunt tot mai reușite. Marți seara d-l Vlaicu a făcut un nou sbor pe câmpul dela Cotroceni, de astă-dată mult mai norocos, decât cele două dintâi. La început făcând o mică încercare, înălțându-se 20

de metri dela pământ și parcurgând 200 metri dela hangar. Profitând de liniștea atmosferică ce domnea, Marți seara aeroplanul și-a luat vânt parcurgând o distanță de 4 km., adică până dincolo de cupola ce este în fața câmpului. Aeroplanul a virat cu ușurință la dreapta apoi la stânga cu intențiunea de a se înapoi la hangar. În drum însă a întâlnit o turmă, pe care voind să o ocolească aviatorul a strâns prea mult șurubul dela benzină, lucru care a determinat căderea bruscă a aeroplanului într'un câmp de porumb. Căderea aceasta a cauzat o mică stricăciune la una din roțile aeroplanului. Astăzi, Joi, dacă timpul va fi prielnic, va face o nouă experiență d-l Vlaicu.

Înștiințare. Dela direcțiunea gimnaziului superior gr. cat. din Blaj primim spre publicare următorul avis:

Din cauză, că miliția, ce se adună la Blaj pentru manevrele de toamnă, va petrece aici până în 4 Sept. a. c. și pe lângă cortelele din oraș va cuprinde și unele localități din edificiile școlare; în scrierile la gimnaziul superior, la preparandie și școala de fete civilă, pe anul 1910/11 se vor începe numai Luni în 5 Sept. 1910 și vor ținea până în 7 Sept. iar prelegerile vor urma în 8 Sept. a. c.

La gimnaziu examenele prescrise, de corigență, de primire, celea private ș. a. se vor ținea în timpul regulat, adică la 31 August 1910 și zilele următoare.

Ordinea înscrierilor la gimnaziu va fi următoarea: 1. Luni în 5 Sept. a. c. dela 8—12 și 2—6 oare, se vor înscrie elevii din clasa I, apoi cei din clasele II—VIII, cari în 1909/10 au studiat la acest gimnaziu. 2. Marți în 6 Sept. dela 8—10 ore, se vor înscrie elevii din clasa II—VIII apoi vor urma elevii veniți dela alte școli medii.

Cele lalte foi sunt rugate a lua notiță despre aceasta înștiințare.

Tragicul sfârșit al unor surdo-muți. Din Berlin se anunță, că membrii unui institut de surdo-muți din Berlin au făcut Duminecă o excursiune la Grunewald. A produs o mare impresie faptul că excursioniștii treceau pe străzi în liniștea cea mai deplină și se înțelegeau prin semne. Ajunși la râul Spree, surdo-muții s au urcat în luntre, câte opt în fiecare vas și au început să vâslească spre râul Havel. Când a șasea luntre se desprinsese dela mal, se

întâmplă o mare nenorocire. Luntrea se afla la o depărtare de vre-o 50 metri de cheu, când deodată se răsturnă. Cei opt surdo-muți căzură în apă. Neputând striga după ajutor neștiind să inoate, se înecară cu toții. Când cei din primele luntre băgară de seamă nenorocirea, fu prea târziu.

Aviz d-lor învățători. La școala elementară confesională cu doi învățători din fruntașă parohie Bolean, protopresb. Făgărașului, la depărtare de 3 km. de Făgăraș, în drumul țării, este de ocupat postul de învățător primar, pentru care s-a publicat concurs în «Tel. Rom.» cu salariu fundamental de 1000 cor. (800 cor plăti-bile din aloziul comunal). După dorința unanimă a întregului popor credincios se asigură reușita aceluui dintre concurenți, care va fi mai bun cântăreț, ce va dovedi prezentându-se în o Duminecă la biserică, și pe lângă calificățiunea prescrisă, va avea cunostință de note muzicale, ca să poată conduce un cor bisericesc.

Pentru mai mulți parochieni, George Taflan inv. pensionat.

Un uragan în România. — Săptămâna trecută un uragan puternic a bătut în județul Dolj, făcând mari pustiiri în câteva saie. Uraganul a fost însoțit de o ploaie cu grindină în mărimea alunelor.

Îată câteva amănunte despre acest uragan:

Pustiirile produse de acest uragan au variat în următoarele comune: Grindeni, Bechet și Călărași.

Ele au fost generale, casele au fost descoperite, ferestrele sparte, nutrețurile ridicase de prin cârți și duse în alte părți, gardurile rupte și asvârlite la distanțe considerabile.

Parte din plantațiile comunale au fost rupte, — rețeaua telefonică de asemenea a fost ruptă peste tot.

În ce privește dezastrele grindinei, ele au fost grozave — toate plaiurile viilor de pe aceste comune unde recolta era frumoasă au fost cu desivârșire distruse, chiar lanurile (vițele) au fost atacate.

Evaluarea suprafețelor distruse și a pagubelor cauzate nu s-a putut constata până în prezent. Jertfe omenești sau animale nu sunt.

Nou oficiu de dare se va deschide în comuna Hida (Hidalmás) din comitatul

Cococnei. De noul oficiu postal să țin 34 comune din jurul Hidei.

Foc grozav în pădurile din America. Din Newyork se anunță, că focul ce a izbucnit în pădurile situate la frontiera între statele Idaho și Montana a luat proporții colosale din cauza uraganului ce bătuse. Incendiul a izbucnit în 12 locuri deodată și s'a întins pe o suprafață de 20 kilometri pătrați. Pădurile situate între Tomson și Idaho ard pe o întindere de 80 kilometri. Mai multe orașe au fost distruse. Un tren al căilor ferate Nort heren-Pacific, care plecase cu locuitorii refugiați, a dispărut în pădurile incendiate. Pericolul incendiului amenință Washington, Oregon, California și Columbia britanică. Se crede, că focul a fost pus. Numărul total al victimelor este de 2293 morți și răniți. 400 persoane au fost pierit fără urmă. Pagubele se ridică la 12 milioane dolari

Hoții nesfârșite în Rusia. Din Petersburg se anunță, că cu ocaziunea inspecției făcute la căile ferate din Siberia s'au descoperit hoții colosale, cari se ridică la 50 milioane ruble.

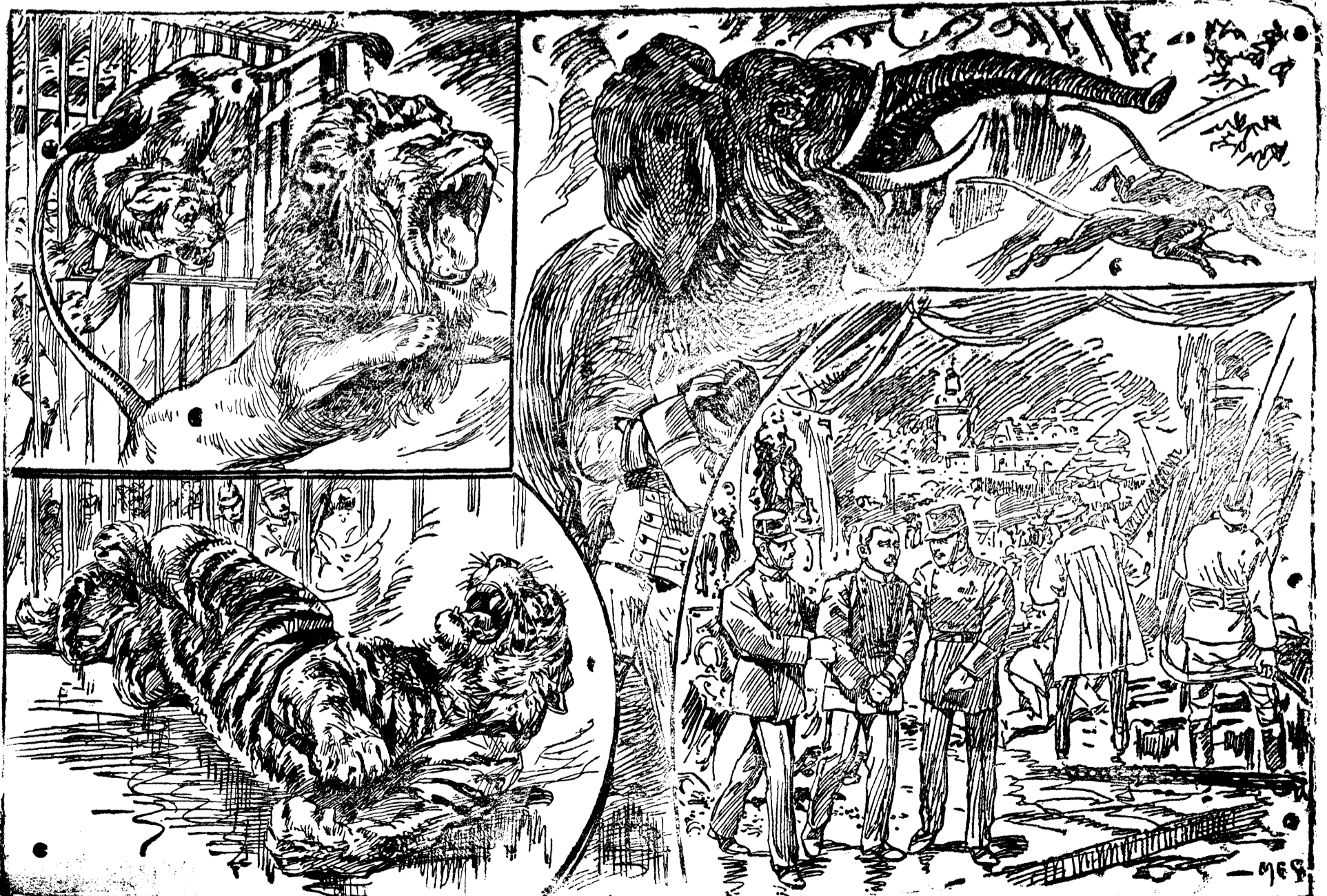
Din tractul protopopesc gr. cat. al Sibiului.

— 15 August 1910.

În cele următoare vin a face un scurt raport despre starea învățământului nostru școlar din acest tract. Vineri, în 12 I. c. senatul școlar protopopesc și-a ținut ședința sa ordinară, în care a pertractat toate chestiunile școlare și întreagă starea învățământului din acest tract. Ședința s'a ținut sub presidența harnicului și neobositului nostru domn protopop Nicolau Togan, participând în calitate de membrii ordinari ai senatului școl. protopopesc d-ii: Dem. Deac, preot în Calvaser, V. Florian preot în Racovița, Dion. Aron, preot în Gura-râului, Romul Simu, inv. pensionat în Sibiu, Com. Gligor, inv. pensionat în Gurarâului, Teodor Stoia, inv. dir. în Veștem, Romul Botezan, inv. în Sibiu, Ioan Stoia, inv. în Orlat și Dion. Dancea, inv. în Gurarâului.

S'a pertractat raportul general precum și în special despre starea școlilor noastre și întreg învățământul din acest tract. Sunt membru al acestui senat de mulți ani și îmi creștea inima de bucurie

Arderea Expoziției din Bruxela.



Am vestit în numărul trecut, că în Bruxela, capitala Belgiei, a ars marea expoziție deschisă mai de mult acolo. Focul a făcut pagube mari, căci la expoziție erau grămădite multe scumpeturi.

Chipurile noastre de azi ne înfățișează scene dela acest mare foc.

În apropierea expoziției era o mare menagerie, cu dobitoace sălbatice. Acestea, la vederea focului, s'au sălbăticit, au rupt zăbrelele și au eșit afară, încât au trebuit pușcate. Această întâmplare ne-o arată chipul de aci, iar jos în colțul drept să vede învâlmășeala dela foc.

Al doilea chip ne arată ruinele expoziției rămase după focul cel grozav.

mai anii trecuți, când vedeam că an de an se putea constata un progres din ce în ce mai evident. Atribuiam această împrejurare îmbucurătoare atât d-lui protopop, care de când e în fruntea acestui tract tot posibilul îl face pentru prosperarea învățământului, cât și preoțimeii și învățătorimeii, care încă se avântase și știu să priceapă rostul și însemnătatea școlii române. Pe când în anii trecuți esamenele și progresul din majoritatea școlilor acestui tract se putea clasifica cu foarte bun și bun și abia ici-colea câte un îndestulitor, azi notele din singuraticile școli despre progresul realizat, de foarte bun și bun s'au împușinat, ba vedem în câteva locuri și puțin îndestulitor, ca să nu zicem aproape nimica. Iată, de pe acum încep a se vedea *roadale faimoasei legi Apponyi*. Ce va fi însă mai târziu, dacă nu ne vom ști reculege la timp și nu vom uza de toate mijloacele pentru de a aduce lucrurile în ogașa cea bună, pentru ca școala noastră să-și poată împlini sublima sa chemare?

Am putut constata, că în comuna, unde preotul și învățătorul e fiecare om la locul său, progresul dă înainte, iar unde unul ori altul, fa de într-o comună toți cei chemați nu-și fac datoria, progresul e nul și școala perdută.

Se zice, că numai atunci știm prețului o fântână când i-a secat izvorul. Așa vom speria și noi pe unele locuri, dacă nu ne vom îngriji din vreme de viitorul școlilor noastre. Când nu vom mai avea școala română, va fi vai de biserică și amar de națiune.

E înspăimântător că încă și acum 24% din copiii obligați nu frecventează școala.

Fiind chestiunea școlii o chestiune de viață pentru poporul nostru, e neapărat de lipsă ca acolo unde în privința acesteia progresul stagnează ori chiar dă înapoi, să se ia cele mai severe măsuri pentru delăturarea piedecilor chiar și tăind în carne vie.

Pentru de a da un impuls spre înaintare cât mai mare școlilor din tract, senatul școlar a aflat de lipsă a lua între altele următoarele dispozițiuni speciale:

1. Învățătorii, cari nu au dovedit un progres multămitor în școală, să fie trași la răspundere, punându-li-se în vedere că în anul școlar viitor, dacă nu vor da semne vizibile de înaintare, față de ei se vor aplica toate dispozițiunile legii, fără cruțare.

2. Pentru regularea cauzei școlii din Ghișasa de sus, care, dacă nu ar urma, ar trage după sine pierderea aceleia, se esmite o comisiune de trei, constătătoare din persoanele d-lor Deac și Florian, preoți și T. Stoia, inv., care e imputernicită și îndrumată a căuta la fața locului căile și mijloacele pentru mântuirea ei.

3. Fiindcă mulți din cei chemați — preoți și învățători — nu sunt în curat cu singuraticile dispoziții ale legii, referitoare la cărțile de școală și pentru de a ușura în privința aceasta munca învățătorului, s'au ales o comisiune constătătoare din învățătorii T. Stoia, R. Botezan și I. Stoia, care se compună lista cărților de școală, ce sunt a se folosi, fiind îndrumați atât învățătorii cât și preoții ca directori a comanda și introduce în școlile lor numai cărțile recomandate și luate în acea listă.

S'au luat dispozițiunea aceasta cu atât mai vârtos că unii învățători hiperzeloși au introdus la studiul Geografiei, Istoriei și Constituțiunii cărți cu text paralel ori chiar numai cu text maghiar, pe motivul că așa ar orându-i legea. Deoarece însă § 20 art. de lege din 1907 dispune numai atâtea, că manualele ce se folosesc în școlile ajutate de stat la obiectele limba maghiară, comput, geografie, istorie și constituție să fie aprobate de ministru, noi putem și suntem în drept a folosi cărți de ale noastre, cu text întreg românesc, căci avem de aceste pentru toate obiectele. Deci să nu ne imbulzim cu introducerea în școlile noastre a cărților cu text paralel ori chiar numai maghiar, căci acele numai la spor nu ne vor duce, ba eventual nu peste mult aceasta ar putea avea grave urmări cu privire la limba de propunere a școlii respective, pe care în urma celor zise mai sus autoritățile administrative ar fixa-o astfel, că am avea cutare școală de a noastră cu limba de propunere română-maghiară ori numai maghiară.

Aceasta odată introdusă nu se mai poate modifica.

Toți învățătorii și alții chemați trebuie să știe, că limba maghiară își are oarele ei fixate. În aceste oare stabilite de ministru se deprinde limba maghiară cu scrisul, cetitul și exercițiile de vorbire, la care se aplică apoi și cunoștințele din comput, geografie, istorie și constituție. Aceasta nici decât nu înseamnă că întreg

materialul din aceste obiecte (comput, geografie, istorie și constituție) este de a se preda în două limbi și mai departe nu înseamnă că afară de oarele de limbă maghiară fixate de ministru să se mai ia încă alte oare de limbă maghiară, atunci când el are comput, istorie etc. căci oarele aceste sunt lăsate exclusiv studiului în limba maternă a obiectelor numite. Să nu fim deci mai zeloși ca însuși ministru!

4. În legătură cu cele din punctele de mai sus, senatul școlar protop. a aflat de lipsă pentru realizarea unui progres cât mai îmbucurător în școlile noastre și pentru de a se convinge cât mai des despre mersul învățământului precum și pentru de a putea lua dispozițiuni pentru îndreptarea relelor, a încredința o comisiune de 3 membri ai săi cu vizitarea de cel puțin două ori în a. școl. viitor a școlilor din tract.

Avându-se în vedere, că un învățător bun e mai chemat, mai competent în a-și da părerea, a afla boala precum și leacul trebuincios la vindecarea ei, a numit în comisiunea aceasta pe inv.-dir. din Vestem Teodor Stoia, inv. R. Botezan din Sibiu și I. Stoia din Orlat, imputernicindu-i la vizitarea școlilor concretizate lor — împărțindu-le tractul în trei părți — fiind îndatorați ca despre cele esperiate să facă oficiului protopopesc numai decât raport spre a se putea lua la timp dispozițiunile necesare. De-odată cu raportul vor avea să-și înainteze și particularul de spese, votându-li-se niște diurne modeste. Spesele cu vizitarea școlilor în forma de mai sus se vor reparta proporționat pe respectivele biserici.

Iată o hotărâre ce desleagă o chestiune de mare însemnătate și pe care o arătăm ca pildă de urmat și altora!

Un membru.

Scrisoare din Măhaciu.

Sunt mulți și astăzi, cari își pun întrebarea, că la ce țintă au să ajungă în această viață? Oare sunt mai multe scopuri, după cari are să umble omul, ori numai unul?

Țânta, spre care tinde omul, e foarte diferită. Unii pornind din lăcomie nu umblă după realizarea alui scop mai înălțător, decât ca zica, — și noaptea în vis — să câștige numai avere, care li orbește cu totul; alții conduși de alte patimi își desceacă toate puterile numai pentru ca să-și vadă visul cu ochii etc.

Pe lângă toate acestea, cari sunt atât de jos, omenimea e condusă de alte scopuri, cari se află în inimile curate.

Un Irlandez s'au luptat mult pentru neamul și religia sa în parlamentul englez și mergând după binecuvântare la Roma, când se reîntoarce de acolo pe drum moare esclămând: »Sufletul meu îl las lui Dumnezeu, trupul patriei, iară inima națiunii mele«.

Iată scopul, pentru care trebuie să se lupte fiecare țară și națiune! Acest scop nu trebuie învățat în școli, nu trebuie cetit în cărți și foi, ci cu inima fără prihană a unuia fiecăruia i-o șoptește aceasta.

Ascultând de aceste șoapte a inimei popoarele laudă, preamăresc pe eroii lor. Le pregătesc porți triumfale, arangiază sărbătorii în onoarea lor; iar după moarte le ridică monumente pompoase.

Ceace am zis despre popor în general, aceea se poate referi și la o țară mai mică, la o națiune, ba chiar și la un grup de familii.

Și noi Românii avem luptătorii noștri aleși, avem eroii noștri, despre cari la diferite împrejurări, se scrie cu laudă și însuflețire la culme, dară durere, că însuflețirea noastră e numai foc de paie, și eroul nostru, c'eri era preamărit de toată suflarea românească, astăzi e dat uitării.

Un profesor din România cercetează regiunile însemnate din comitatul Turda-Arieș. Și, ca pe această câmpie a Tarzii a fost omorât în mod mișlesc de o mână tirană Mihaiu Viteazul și nu se liniștește, până ce nu cercetează și acel loc. Cu capul descoperit, în liniște sfântă mână de dorul de a afla bășii ceva urmă dela marele erou într-o căldură degoritoare cutreeră întreagă câmpia...

Nu așa suntem noi, cei cari zilnic avem fericirea de a vedea locul de odihnă al lui Mihaiu Viteazul! Când am ajuns și noi la conștiința de neam, izvorul avem să-l căutăm în istoria caracterelor celor mari. Și acest impuls, a mai mișcat inimile bărbatilor cu carte și a poporului din acest comitat până în deceniile trecute. Ceea ce se poate ilustra cu exemplele preoților din scaunul Arieșului, cari pe acel timp intru atâtea a înaintat în chestia națională, încât fostul Arhiereu Van- cea de pie memorie prin 1875 a fost provocat de forurile civile, ca să le tragă atențiunea.

Dar unde rămânem noi și preoțimea noastră?

Nouă celor de astăzi ne sună cuvintele: »mici de inimi, mari de patimi!«

Încopând cu Decea și Inocul, cari și-au dat arama pe față la alegerea din primăvară și trecând prin Măhaciu, despre care nu mai vorbim acum, căci nu prea este farul culturii tractului, ajungem la păstorii celor-lalte turme din scaunul Arieșului, ce sunt puși în fruntea lor, ca să desvoalte simțul de pietate și sfințenie și dragostea față de neam!

Și unii din aceștia cu toate, că trec zilnic pe lângă moaștele sfinte ale lui Mihaiu Viteazul sunt reci și indiferenți, și nu lasă să intre în inimile lor nici o scântele de iubire față de neam din iubirea neseacă a lui Mihaiu Viteazul, iară ceia-lalți sunt orbiți de egoismul și interesul lor propriu, de nu văd nimic decât bani și avere.

Și în noaptea aceasta a conștiinții de neam se ivește și câte-o »rază lumi-

noasă«, dară în zadar ar ținea piept cu întunecul cel mare, căci ar fi invinsă.

Sus să avem inimile!

Să ne dăm seamă, dacă avem în noi destulă cinste și destulă bărbăție pentru a ne purta ca *Români adevărați* și dacă pe bărbatii și eroii neamului nostru nu-i putem prăznu prin sărbători și pompe esterne; nu ne poate însă nime opri să nu-i sărbătorim în *inimile noastre!*

Să nu uităm, că ne tragem dela un popor, ce are epocă de aur în istoria omenimei, că suntem odrață de Roman, aduși pe aceste plaiuri de marele Traian.

Strămoșii noștri, cari au dus greul luptei, cari au plătit cu scump sângele lor dragostea de neam, s'au dus în groapă.

Trupul lor e țărănă, dar sufletul lor nemuritor privește din altă lume la urmașii lor, așteptând dela ei aceeași dragoste de neam, aceeași însuflețire fără margini, care e gata să-și verse chiar sângele pentru viitorul neamului.

P.

Arderea expoziției din Bruxela.



Ruinele rămase după foc.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 25 Aug. „N. W. Tageblatt“ anunță, că la Viena s'au constatat două cazuri de holeră. Unul se referă la soția unui cărmaci de pe o șalupă, venită de la Budapesta, care a murit la spital. Cealaltă boțnavă a fost internată la spitalul Franz Josef. După un comunicat oficial, un funcționar și două doamne sosind aci cu vaporul de la Budapesta, una dintre cele două doamne a murit arătând un simptom de d'aree, celelalte două persoane au fost puse în observație cu toate că ele nu au sosit din o regiune contaminată de holeră; toate măsurile au fost luate și exameul bacteriologic a fost ordonat.

Cetinge, 25 Aug. Ambasadorul austro-ungar se va prezenta peste câteva zile în audiență solemnă la principele Nichita, spre a-i preda scrisoarea autografă a împăratului Francisc Iosif. Scrisoarea este redactată în terminii cei mai cordiali.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Biz.

Din incidentul arangerii petrecerii tinerimei studioase din comuna Biz și jur din 7 Aug. a. c. au intrat următoarele suprasolviri:

Dr. Gheorghe Măcelar adv. 5 cor., N. Pomuț, Kunert Imre notar 4—4 cor., Alexandru Măcelar proprietar 3 coroane, Gheorghe Trăilă protopop, Ștefan Morar preot, Ioan Neagu preot, Petru Cornea preot, Ioan Mărginean preot, Ioan Becheri preot câte 2—2 cor., Nicolau Crăciun teol. abs., Ioan Cismaș teolog, N. Bungăzean v. notar, Fam. Săciu (Spring) Simeon Bădiță pract. not., Ioan Dancu inv., Nicolau David inv., Simeon Vlad inv., Nicolau Cristian inv., Fam. Șofani (Mercuria), Fam. Precup (Mercuria), Valer Russu inv., Ilie Stănilă stud. abs., Iosif Barbu inv., Ioan Crăciun propr. Teofil Bărbat inv. N. Gabor inv., Alexa Sărbu iun. propr. câte 1—1 cor. Schneider Thomas inv. 60 fl. Sever Păcurar teol. abs. 20 fieri.

Substrăgându-se speșele avute a rămas un venit curat de 50 coroane în favorul școlii din loc.

Tuturor acestor mai sus amintiți marinimoși Domni, cari au binevoit a suprasolvi, precum și tuturor binevoitorilor sprijinitori ai acestei petreceri li se aduce și pe calea aceasta cele mai călduroase

mulțumiri.

Biz, la 16 August 1910.

Comitetul aranșator.

Bibliografie.

În editura librăriei Ciurcu a apărut: Carte de Cetire pentru elevii și elevele clasei a IV-a primare. Intocmită după principiile și îndrumările noului plan ministerial, de Nicolae Sulică, profesor cu concursul mai multor învățători. Cu numeroase ilustrațiuni. Preț 90 bani.

Din buna și cunoscuta revistă *Amicul tinerimei din București* au apărut Nr. 8 și 9. Această revistă este scrisă anume pentru elevii din școlile medii, cărora le atragem atențiunea asupra ei.

Redacția; București, str. Romană 12

O petrecere frumoasă în Bran.

Tradiționala petrecere de vară din Bran s'au aranșat și în anul acesta ca și în ceilalți ani în seara de Sf. M. Panteleimon; dar cu aceea deosebire, că în anul acesta, a avut un succes atât moral cât și material, așa zicând, splendid, și cutez a folosi cuvântul splendid, fiindcă venitul curat, grație străinilor, cari se află în vilegiatură în Bran a ajuns sumă considerabilă de 50 coroane, care sumă pe la noi era neobiceinuită.

S'au mai aranșat petreceri de cătră neobosita Reuniune a fem. Rom. din Bran, s'au aranșat de tinerimea română, dar față de toate publicul autohton-brănean, a arătat totdeauna cel mai mare neinteres. Chiar și aceia, cari sunt chemați și cari ar putea să facă ceva, se dea un impuls pentru o mișcare în toate direcțiunile, să par de tot preocupăți de afacerile lor particulare. Iar acei pușini, cari ar voi se lucreze mult, fiindcă n'au un conducător care să le deie direcțiunea și în jurul căruia să se grupeze, pentru a se sprijini înprumutat, plănuiesc numai să ajungă la un rezultat oare care.

În anul acesta s'au observat însă, o schimbare mai radicală, se pare a fi bătut un vant mai favorabil prin Bran, aducând cu sine bunăînțelegere între oameni, și măsurând egoismul și ura de clasă, care căzuse ca o adevărată plagă peste Bran.

Sab imboldul unui timp favorabil și totodată la imboldul unor familii străine s'au apucat 4 tineri — zic patru — tineri cari merită toată lauda — din mulțimea cea mare ce sunt în Bran, să aranșeze o petrecere de vară, bineînțeles luând răspundabilitatea în caz de deficit P. O. D. George Enescu paroh în Mosciul-inf.

Vestea petrecerii se înțelege a fost primită cu mare bucurie ca de obicei Tinerii din Bran și jur curgeau ca ploaia aducând cu sine stindardul entuziasmului tineresc.

S'au pornit apoi «bărboșii regi», ai Branului: Il. Sa I. Cav. de Pușcariu, Il. Sa II. de Pușcariu, Ios. cav. de Pușcariu, venind între noi pe câteva momente. Apoi falnica preoțime din Bran, în număr aproape complet, dând dovadă eclatantă de înalta chemare, ce o ate de a da și a premerge cu sfaturi părintești tinerei generații — speranța viitorului!

În fine nu pot trece cu vederea participarea simpaticelor și dragălașelor D-soare, Mița, Dica, Lola, Bebi Pușcariu, Ada Clinciu din București, cari totdeauna au arătat un viu interes pentru petrecerile românești din Bran, apoi D-soarele Moșoiu, Tatulea, Reit, Tatoi, Stoian, Guiman Gogonea și altele, pe cari le rog să mă ierte, dacă nu le amintesc, neobservându-le.

Sub privirile bătrânilor și a tuturor celor prezenți s'a întins o frumoasă horă românească. Iți venea să crezi că e frumoasă horă din poveste, descrisă atât de frumos în memorabilele versuri:

„Trei pași la stânga linișor
Și alți trei pași în dreapta lor;
Se prind de mâni și se desprind,
S'adună'n cerc și iar se'ntind
Și bat pământul tropotind
În tact ușor“

Frumoasa petrecere a durat până în revărsatul zorilor, în cea mai mare veselie, când toți se despărțiră, ducând pe la căminele lor impresiile cele mai vii, plăcute.

Petreceri.

Comitetul parohial din Bod aranja-ză cu concursul tinerimei Duminecă în 15/28 August 1910 în sala hotelului comunal »La Ștejar« din Bod o producțiune. Inceputul la 7^{1/2} oare seara. Prețul de intrare. Locul I. 1 coroană. loc II. 60 bani de persoană. Venitul curat e destinat pentru înfrumusețarea bisericii.

Programa: Hora Severinului cor mixt de G. Dima. 2. a) Dorul meu b) Neică Neiculică cor mixt de I. Murășan. 3. Achim Filăru monolog de A. P. Bănuț. 4. Hațegana, cor mixt de T. Popovici. 5. Teatru: a) Biletul de tramvai comedie în 1 act de Gr. Mărunțeanu. b). Zăpăciții, comedie 1 act de August de Kotzebue.

— *Tinerimea română din Mateiaș* invită cu toată stima la producțiunea teatrală, împreună de joc ce o aranja-ză în edificiul școlii române din loc Duminecă, în 15/28 August (Sf. Marie). Venitul curat e destinat pentru fondul zidirei unei noi biserici în Mateiaș. Inceputul la 8 oare seara.

Programul: Păcălă argat, comedie de N. Rădulescu-Niger. Țiganul cătană de Emanuil Suciu. Diferite declamațiuni și cântări. După producțiune se va juca »Călușerul și Bătuta«. — Joc. —

— *Inteligența română din Berivoaie* și jur invită la producțiunea teatrală declamatorie, ce o va aranja Duminecă în 28 August st. n. 1910 (Sf. Marie) în sala școlii comunale din Berivoia mare. Venitul curat e destinat în favorul școlilor din Berivoaie.

Programa: 1. Teatru: »Crescătorul«, comedie în 1 act de Aug. Kotzebue, localizată de Cor. Dărăbant. 2. Fragment din »Scrisoarea III-a« de Eminescu, declamată de Victor Florea. 3. Monolog, predat de Gh. Socol. 4. »Călușerul și Bătuta«, jucat de 4 părechi. După producțiune urmează dans.

— »*Reuniunea de cel și cânt.*« din *Ciclovă-mont.* aranja-ză un concert împreună cu teatrul Duminecă în ziua de Sf. Maria-mare la 15/28 August 1910, în sala »Berării« din localitate. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii.

Programul: 1. Concert. 1. * * * »Mândruțică de demult«, cor mixt. 2. I. Vidu: »Răsunetul Ardealului«, cor mixt. 3. N. Oancea: »Sârba Doctorilor«, cor mixt. II. Teatru. »Nepotul răsfățat«, farsă în 5 acte prelucrată de T. V. Păcățanu.

— *Inteligența română din Tâncari* invită la producțiunea muzicală-teatrală împreună cu dans ce o va aranja Duminecă, în 15/28 August 1910 (Ziua de Sf. Marie), în sala cea mare a hotelului comunal din loc. Inceputul precis la 8 oare seara. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice.

Program: 1. »Coasa«, Cor mixt de I. Vidu, 2. »Declamațiune«, 3. »Două cântece populare«, Cor mixt, a) Foaie verde pup de crin, b) Neică neiculică, 4. »Trecuți val-lea« Cor mixt, 5. Teatru. O noapte furtunoasă comedie în 2 acte de I. L. Caragiale în pauză se va juca: »Călușerul și Bătuta«.

Avis Domnilor Colegi Învățători.

Prin aceasta îmi iau voie a le aduce la binevoitoarea cunoștință, că cartea mea didactică: **Istoria patriei și Elemente din istoria universală**, tratată după metoda biografică în două cursuri concentrice pentru școlile primare, care în edițiunea a șasea fusese oprită de Înaltul ministru de culte și instrucțiune publică, acum a apărut în edițiunea a șaptea (VII).

Această, edițiune înaintată Înaltului ministru sub No. 66186 din 1910 a și aprobat-o cu clauzula: »Din acest manual până la aprobarea unei noi ediții numai ediția de față a VII-ea se poate întrebuința în școală!« Numărul aprobării împreună cu clauzula aceasta se află tipărit în fruntea fiecărui exemplar. Aprobarea aceasta este publicată și în »Hivatalos Köz-löny«. În consecință ediția aceasta se poate folosi în școlile noastre primare fără nici o pedecă

Brașov, 10/23 August 1910.

Cu distinsă stimă colegială

I. Dariu,
director școlar.

Spicuri din scrierile lui I. Heliade Rădulescu.

I.

Intr'o zi un evreu din București, om ceva mai ridicat, se întâlnește cu I. Heliade Rădulescu, supranumit *părintele literaturii noastre*, și îi zice:

— Părinții voștri au fost mai ospitalieri cu părinții noștri.

— *Fii și voi ca părinții voștri*, răspunde Heliade, și vom fi și noi ca părinții noștri! Când suntem atacați, cată să ne apărăm. Ați crezut, că există un Dumnezeu, care urgisind umanitatea întreagă voaduce să constituie un singur popor privilegiat. Nu mai este acela Dumnezeu secolului de față, fără plăgile pironirii celui născut în staul, fără plăgile lui, în care îmi simț durerile din toate zilele, aș fi fost, cum am zis'o totdeauna, cel mai teribil dintre aței.

Credeți însă în care Dumnezeu vă place, fie acesta Savaot, Domnul forțelor, fie Vișlul de aur, că aveți toată libertatea, israelizați-vă însă, adecă civilizați-vă. Dacă vreți a fi din Israel, încetați de a mai fi Jidani!

— Auzii într'o zi în atriu adunării legislative pe un misionar al Țăranilor din Anglita și Franța apostrofând pe un reprezentant al națiunii române zicând:

— Ce vreți să înțelegeți cu expresiunea la noi, sau în țara noastră? Și ce va să zică *la noi*? Au nu acolo, unde s'a crescut cineva și unde li sunt îngropate oasele părinților? Ei nu sunt la dânsii, în țara aceasta, dacă aici li sunt îngropate oasele părinților lor?

Heliade răspunde: Imi aduc aminte din zilele cumei lui Caragea. Eram copil și părinții mei înainte, din timpul războiului Muscalilor, dăduseră ospitalitate la una din familiile de Bulgari refugiate la noi de frica Turcilor. Copiii bulgari născuți în casa noastră crescând împreună cu mine își făceau jocurile împreună cu mine și când după ducerea Muscalilor, veni Caragea cu ciurma dinpreună, bietul Bulgar cu femeia lui, rămăși în casa părinților mei, trăgându-ne noi la țară, muriră amândoi de ciură și din pietatea părintelui meu fură îngropați în grădina noastră, ca să nu-i dea pe mâna cioclilor. Acolo până astăzi se repauză oasele lor; și copiii lor fură crescuți și căpățuiți de părinții mei.

Unde ne-am afla astăzi, când acei copii ar veni să pretinză, că casa părinților mei este casa lor proprie, pentru că oasele părinților lor sunt în grădina noastră paternă?

I. Dariu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cel mai bătrân om.

Cel mai bătrân om în viață este baba Vasilca din satul Pavlesco care după conda bisericească e născută în 1784. Baba a lucrat mai mult de o sută de ani la toată munca pământului. Are un fecior Teodor trecut de sută, dar nu este așa de vioiu ca mamă sa. Nepoți, strănepoți, etc. are la o sută.

A doua, ca vârstă, este d-na Datkiewicz din Posen, în vârstă de 125 de ani, căci, după documente în regulă s'a născut la 21 Fevr. 1785.

Călătoria

VITEAZULUI TOPORĂȘTE Prin veacul trecut și viitor

CAP II.

La intrarea Viteazului Mihailu în Alba-Iulia.

— Ha?

— Mă frate Noia lu moșu'to Oarzin, tu gândești, bag'seamă, că io nu vă vād de aici din veacul ăsta, că ce faceți voi în veacul cela... also, de m'o duce D-zeu și Petru Pipăruș teafăr îndărăt de pe aici, dă de veste prin »Gazetă« mă, că pre toți slăbănogii, putregăoșii și renegații o să-i înnod de împintinatul sfânt flământ, și o să trimit pe toți flământii după mărire și papricaș în tabăra lu Măria sa Vlad-Tepeș sireacul, el îi hrănește bine și-i preamă-rește în țapă, asemenea le poftesc tuturor renegaților, fie ei al ori-cărei nații din lume — mai încolo auzi tu, mi-s'a urăt cu veacul ăsta, fiin'că începe-a merge rău, — Baba-Novac o căzut în contră cu niște Filistea. Domnul e tare posomorât și îngândurat vâzând, că boeri țării ăștia sunt cu doă fete, Gruia să ceartă, că di-ce nu-i dă voe Domnu să răzbiască cu buzduganu între Filistea, cari sau făcut iar în taină prieteni cu Turcii... O jurat credință mă și pe dimineață o și sfeclit-o, Arghirușu lor de Filistea taman ca Mangra, Slavici, Brote și alți vânzători de pe timpurile elea întunecate, nu știu dacă le-ai auzit de veste, nu-i bai, lasă piară tot ce-i putred dintre noi.

— Elei... zic io... dar cum se innorează fruntea marelui Domn, și-mi venea să-l apuc de barbă pe bătrânul Filistea, care se lăudase cu credința Săculor și dreptatea Maghiarilor, dar care acum încet-încet se strecurase cătră eșire, holt zic io ținându-i calea, — nu te grăbi, ia'n vezi ce mândru glăsuiesc voinicii voștri cei lăudați!

Toți din sală erau îngroziți la vederea capului sângeros alui Bători, iar Domnul asculta liniștit lauda și cererile ucigașilor necredincioși:

«Așa zău hatalmas ur,
Viteaz Secuiu și Ungur,
Noi prins elensegu vost'
Mely nálunk nagy Vajda fost'
Legyőztük capul toiat,
La nagy vitez Mihály dat,
Tehát uram vitez mare
Dă-ne pénzu cu cântare
Și la minket fă boer
Cu midălii pă guler...»

— Luați pe acești ucigași și-i torturați cu cele mai grozave chinuri, așa, ca întreit să sufere durerea și chinul ce l'a îndurat stăpânul lor — zise Dl lăcrimând.

— Iacă midăliile! — strig io — și miți-i leg cu niște lanțuri, întâiu mă sufulc... ăia nebunea de frică, — stăi că vă chinui eu — z'ic, și încep a le număra maică câte-o palmă, și îndes eu cu spor, până le-am dat atâtea, căți stropi de lacrimi ferbinți a vărsat Domnul nost' de mila lu Domnul lor, — dar mă, mă luă mila dela o vreme, pe trei îi deslegau și îi făcu nevăzuți, numai pe al patrilea îi legau de coada armăsariului lu Bători și așa petrecurăm la mormânt cu mare jale rămășițele sârmanului Bători, Domnul îl petrecea cu o faclie aprinsă și din ochii lui de vultur curgeau izvoare de lacrimi miloase și ferbinți cât mi-se rupea inima de amar... asemenea vă poftesc și 'mnia-voastră!!!

La groapă o ținut Dl on pomelnic în care ice:

«Oh popor cărpit de rele și-a minciunei ispitire
Cum mai poți vărsa și lacrimi prefăcute 'n jeluire.
Tu fățarnic fără milă, fără suflet și credință,
Ce nu vrei a te supune nici la a ceriului vointă
Voi lui Batori jurat-ați, supunere, alipire
Iar în taină-i purtați moartea și l-ați împins la perire.
Filistea popor beciznic și tiran și fără lege!
Ați ucis stăpânul vostru cu o mână sacrilege,
Vicleșug e 'nfirea voastră, neam beciznic și ateu
Cari-înșelați lumea toată și chiar și pe Dumnezeu!
Ce plătește cu voi pacea, jumământul vostr' ce este?
O infamie și-o tristă, mult odioasă poveste...
Eri l-ați ucis deci pe dânsul, mănă-o fi doar rândul meu,

Căci v'am apărat viața și legea lui Dumnezeu
Căci v'am scăpat de perire, și crucea de semilună,
De totala nimicire și-alui Mohamed furtună...
Dar las cu limbă de moarte ca înveci să n'aveți pace,
Trași-împinși să fiți prin lume c'adevărul nu vă place.
Odihnească mortu 'n pace fi-ei țărina siloară
Cine cu silă-asuprește cu moarte silnică moară..

Prin mulțime se auzeau șoapte, Novac cu Gruia tremurau de mânie, și mă din clipa asta n'am mai văzut pe viteazul Domn cu voe bună, ce? Dacă el era mahnit toată lumea era mahnită. Și deodată începu a se posomora viața din veacul ăsta, numai Gruia mai trăia cu voe bună și și petrece al naibii, și iubește a focului as. v. p. ș. 'mnia-voastră

— Elei... am zis io — acu măduc la duel cu Dănilă, să-mi mai treacă de urât, o să-l turtesc... Also...

Când colo ce se vezi, Gruia era culcat în grădina cărcimii c'o veadră de vin în mână, cu buzduganu acățat pe-on nuc și murgu-i năzdrăvan păștea otava grasă priponit iar în jurul lui o țarlă de zine, cântau după gitară și toate să uitau la el ca vulpea la struguri, — păi cum mama dragostei nu s'or uita, când ăla așa era de mândru și voinic, cât gata era să mă îmbrac și eu fată și să țiș ochii pe el.

Gruia doarme și visează Murgul paste și nechiază, Gruia doarme la răcoare Leagănă-l fete fecioare, Zine-i cântă, dulos lin Tot cu dor și cu suspin.

Jos la umbra nucului Doarme spaima Turcului, Și groaza Ungurului. Norii vin pe ceriu întins Novac îi zice prin vis, »Școală Groio scump băiat. Că Turcii s'au ridicat Țătarii și Secuii Și Nemții și Ungurii, Răsăritul și-asfințitul Vine cutropind pământul Vine ca să nimiciască Toată vița românească»

«Eleiei tată-bătrân Nu uita că ești român... Și Românul e zidit Sentinelă 'n răsărit Și Românul este pus Ca stavilă în apus Trăznet ești Novac trăznește 'Ncetro soarele-asfințește Io sunt fulger ascuțit Șoi fulgera 'n răsărit

Trăznește trăznetul Fulgeră fulgerul E cumplit atac. Și des cad într'una, Popoarele, de mâna Lui Gruia și Novac!

— Compagni-i-i Gowerheraus! — strig io cât un Gruie, și mă repezii în cărcimii la Dănilă să-l buzdugănesc cu duelatu, c' m'o gădălit vitegia lu ălor.

«Haid' afară măi Dănilă, Să-ți plângă dracul de milă... Also! ori ce mama Preaisuli! Haid' că vin eu măi Furtună Să-ți aduc ceasul din urmă.

ice ăla, și când era să-i turtesc capul cu buzduganul. — vale-o mamă, cine-va mă apucă de vârful capului și mă trage cu iuteală către 'naltul ceriului!

— Ce mama dracului, ha mă?! — Rue, frate Toporăște, că nu te pot lăsa să omori pe strămoșul tău c'atunci nu te poți naște pe lume, înțelegi?

— De înțeleg să fiu mai afurisit ca chanul Hodori, și mai de minune ca Mangra — mă, dar părul... alei mama moșu'to Măi da nu ești tu Pipăruși? Ba zău! Dor-te-ai întors dela facerea lumii? Dar rogule ce-o zis Dumnezeu sfântul? Are știre de Filistea?
— Rue mă! Că Pajura mea merge înainte cu o viteză de 200.000 klm. pe minută.
(Va urma capitolul III)

NOTA LU BENEHA. Mă... înălțatul împărat au grațiat pe toți Românii puși la răcoare pentru »Tatăl nostru«, — chanul Hodori, o dat grație la Filistea și ceia rămas cu buzele drămbolate suflând în șat și între gratiile de fier, asemenea v poftesc și 'mnea-voastră, — nu-i bai, că vin eu acasă, je bentii pinteni lu Mangra... R-r-r-rue!

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Successorii.
Redactor respons: Ioan Spudercu

Dr. ENEA NICOLA

dela facultatea din Viena,
 I. asistent, specialist în boalele interne,
 exercită de 18 ani.

consultă în Karlsbad

— casa »Billroth« Sprudelstrasse —

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul De
 Lahmann — cu toate întocmirile moderne
 ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră
 depărtare dela Viena în regiune romantică
 și sănătoasă. Posta și telegraf: M a-
 ria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dis-
 poziție direcțiunea și medicul șef al sta-
 bilimentului:

Dr. Marius Sturza

Sub titlul: «Năzdrăvăniile Viteazului
 Toporăște» a apărut nu de mult în edi-
 tura Tipografiei Murășianu o broșură inte-
 resantă scrisă de Moș-Noia-Oarșin, (sub
 care pseudonim să ascunde cunoscutul no-
 stru povesteaș Rodina) broșura conține po-
 veștile hazlie și în acelaș timp moraliza-
 toare, »Toma Toporăște și Vânzoala un-
 gurească«, apoi »Vulpoiada« sau învinge-
 rea mișeliei. — Recomandăm această bro-
 șură de actualitate spre citire sătenilor
 noștrii. Broșura costă numai 20 cruceri.
 Se poate procura dela autor și dela libră-
 ria A. Mureșian Brașov.

Câte-va cuvinte**asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărată
 că în vremea de azi e bătătoare la ochi
 mulțimea așelor oameni, a căror sânge și
 suori trupesti sunt atrofiați și cari în
 urma usurii din tinerețe și prin deprin-
 deri rele și-au sclâncinat sistemul nervos
 și puterea spirituală. E timpul suprem
 ca acestei stări îngrozitoare să se pună
 rădăcină. Trebuie să fie cine-va care să dea tîne-
 cimei deslușiri binevoitoare, sincere și amă-
 nunțite în tot ce privește viața sexuală.
 Trebuie să fie cine-va omul omenii să-și
 încredințeze fără teamă, fără sfială și cu
 încredere nezezurile lor secrete. Dar nu e
 în deajuns însă a destăina aceste necazuri
 ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui
 astfel de medic specialist, conștiințios, care
 știe să dea asupra vieții sfaturi bune
 sexuale și știe a ajuta și morburilor
 care deja eventual există, atunci apoi va in-
 ceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și
 pentru acest scop e institutul reamint în
 toată țara al D-rului **PALOCZ**, medic de
 spital, specialist, (Budapesta, VII., Rák-
 kóczy-ut 10), unde pe lângă disoreția cea
 mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații
 cât și femeile) deslușiri asupra vieții
 sexuale, unde sângele și suorii trupesti
 ale bolnavului se curăță, nervii i-se în-
 tăresc, tot organismul i-se eliberază de
 materiile de bătă, chinurile sufletești i-se
 inițesc.

Fără conturbare ocupațiilor dînaice
 dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile
 repede și radical cumetodal său proprie
 de vindecare, chiar și cazurile cele ma-
 neglese, ranele sifilitice, boalele de țevă
 bătă, nervii și șira spinării, începutul și
 ea confuzie a minții, urmările onaniei
 ble sifilitice, erecțiunile de spaimă, slă-
 birea puterii bărbătești (impotența), vătă-
 măturile, boalele de sânge, de piele și toate
 boalele organelor sexuale femeiești. Pentru
 femei e sală de așteptare separată și
 esire separată. În ceea ce privește cura,
 depărtarea nu este piedică, căci dacă
 cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni
 în persoană, atunci cu plăcere i-se va da
 răspuns amănunțit foarte discret prin scri-
 țoare (în epistolă e de ajuns) a se înlătura
 numai marca de răspuns). Limba română
 se vorbește perfect. După încheierea curei,
 epistolele se ard, ori la dorință se retrimite
 fie căruia. Institutul se îngrijește și de me-
 dicamente speciale. Vizitele se primesc în-
 cepând dela 10 ore a. m. până la 5 ore
 p. m., (Duminea până la 12 ore a. m.)

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic de spital,
 specialist, Budapesta, VI., Rákóczy-ut 10.

Lányi Jozsef

și strămută cantorul său pentru co-
 nande de făină și produse aflător
 în Strada Porții Nr. 56 din Septem-
 vrie 1910 în strada Lungă nr.
 201, în localul agenturii de mașini.
 Telefon Nr. 382. Nr. 1559 1-6

Penzionat Vázsonyi.

Internat pentru băeți din familii bune, cari cercetează vre-o
 școală în Brașov. Conversațiune în limba germană, franceză și engleză
 și instrucțiune în muzică. Supraveghiare și providere conștiințioasă.
 Cortel higienic și vîpt excelent.

Brașov, Strada Ații nr. 11.

Cumpărați cartea veselă și hazlie a lui Noia-Oarșin:

„Năzdrăvăniile viteazului Toporăște“

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmplă-
 acum, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală repre-
 zintă pe vestitul opșitar în sat la lei, pe când istorisește despre baron Igi și despre
 — Goliatu lor. ect. ect. Călăuză la vânzoala viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) —
 Se poate comanda dela librăria A. Mureșian Brașov, și dela Administrația

Gazetei Transilvane». Vanzătorilor rabatul cuvevenit

No. 9353/910.

Publicațiune.

I

Pentru luarea în vedere a conscripțiunilor despre
 măsurarea următoarelor dări pe anul 1910, precum
 și despre favorul solvirii dărilor directe de stat,
 restante de pe prima jumătate a anului curent.

În urma ordinului Înaltului Ministeriu de finanțe
 reg. n. din 12 August a. c., No. 80644, art. de lege
 III din anul 1910, referitor la *purtarea dărilor pu-
 blice și la plățirea cheltuelilor* statului pe 1910 în
 12 August a. c., a intrat în vigoare, deci în senzul
 §-lui 16, art. de lege XLIV din anul 1883 se aduce
 la cunoștința publică, că consemnările, pentru mă-
 surarea dărilor înșirate aci mai jos sunt expuse
 vederii publice în localitățile subscrișului perceptorat
 orășenesc (Strada Aurarilor No. 5, parter) timp de
 8 zile, adevă de la 29 August 1910 până la inclusive
 5 Septembrie 1910, totdeauna 8—12 oare a. m.

Aceste consemnări se referesc la următoarele
 soiuri de dare:

1. Consemnarea de repartițiune a dării de pă-
 mânt pe anul 1910.
2. Consemnările despre măsurarea dării de casă
 atât după clasă cât și după chirie pe anul 1910.
3. Consemnările despre măsurarea dării de câștig
 clasa I și II pe anul 1910.
4. Consemnările despre măsurarea dării de
 câștig clasa IV pe anul 1910.
5. Consemnările despre măsurarea dării pentru
 interesele după capitale și după rente pe anul 1910.

În contra pozițiilor de dare cuprinse în aceste
 consemnări se pot face eventuale recurse și anume:
 la direcțiunea financiară reg. în contra celor înșirate
 sub n-rii 4 și 5, iară la perceptoratul orășenesc în
 contra tuturor celorlalte pozițiuni; eventualele recurse
 se pot înainta în următoarele termine:

a) Din partea acelor contribuabili, cărora li s'a
 fost impus încă în anul 1909 unul din sus numitele
 soiuri de dare, în termen de 15 zile socotite dela
 trecerea termenului de publicațiune, adevă de la 5
 Septembrie 1910.

b) Iară din partea acelor contribuabili, unul din
 soiurile de dare numai mai sus li s'a impus pentru
 prima oară pe anul 1910 în termen de 15 zile so-
 cotite dela ziua în care respectiva dare i-s'a petrecut
 în coala sa pentru plățirea dării.

Recursele date după aceste termine se vor
 considera de întârziate și se vor respinge necon-
 diționat.

II.

Se provoacă toți contribuabilii, cari sunt impuși
 cu dările de mai sus amintite, a se prezenta fără
 întârziere la acest oficiu pentru a li se petrece în
 coalele de plată suma dărilor.

III.

Fiindcă art. de lege III. din 1910 referitor la
 purtarea dărilor publice și la plățirea cheltuelilor

Brassó în 22 August 1910

Perceptoratul orășenesc.

„POFORUL“

*Institut de Credit și Economii, Societate
 pe acții în LUGOȘ.*

Concurs.

La institutul de credit și eco-
 nomii „Poporul“ societate pe acții în
 Lugoj, ată aplicare cu 1. Septem-
 vrie a. c. un **Practicant**, absol-
 vent al școlii comerciale superioare.
 Salar începător 800 coroane a-
 nual.

Lugoj, August 1910.

1100. 2-3. Direcțiunea

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“,
 se pot face ori și când pe timp mai
 îndelungat sau lunar.
 Administr. „Gazetei Trans.“

statului pe anul 1910, a intrat deja în vigoare cu
 ziua de 12 August 1910, de aceea — începând
 cu ziua acum citată, în senzul art. de lege XLIV
 din 1883 — procedura prescrișă pentru plățirea,
 încassarea, asigurarea și scoaterea dărilor directe
 de stat și a acelor contribuții, cari se încassează
 după modalitatea dărilor publice — se va pune în
 lucrare în întreg cuprinsul său.

Cu considerare însă la dispozițiunea §-lui 4 a
 suscitatalui articol de lege, înaltul ministeriu de
 finanțe reg. ung. — prin circularul emis cu data
 din 12 August 1910 sub Nr. 3118/910 a autorizat
 direcțiunile financiare, *ca dănzele în propria lor
 sferă de activitate să conceadă la astfel de con-
 tribuabili privați* — cu excepția corporațiunilor
 și a persoanelor juridice — cari n'au de plătit dare
 anuală peste 500 cor., dacă nu și-ar putea plăti
 deodată darea fără pagubă în afacerea ocupațiuni-
 lor, *a-și plăti datoria în darea directă pe prima
 jumătate a anului curent, până la finea acestui an.*

Acest favor direcțiunile financiare îl vor acorda
 numai acelor indivizi, cari vor fi cerut această amă-
 nare de plată până la 10 Septembrie 1910 și și
 atunci, numai dacă pretenziunea erariului nu este
 periclitată.

Amânarea plății cu modalitatea de a plăti în
 rate se poate face și fără plată de interese până
 la finea anului, dacă subversează împrejurări, cari
 merită deosebită considerare, dar și această consi-
 derare se admite cu espersa condițiune și admo-
 niere, că amânarea nu se estinde nici asupra dato-
 riei în dare pe quartalul al treilea din anul curent,
 nici asupra datoriei în dare directă, care a devenit
 scadentă după quartalul al III-lea a. c. și că favo-
 rul acordat înecatăt îndată ce s'ar întâmpla vre-o
 întrelăsare, fie de orice natură. Incetarea favorului
 de a plăti în rate se exprimă prin aceea, că suma
 datorită nu se încassează în rate ci toată deodată.

De cumva petentul ar avea vre-o restanță și
 din anul precedent, în acest cas amânarea plății
 trebuie legată de condițiunea, ca restul cel vechiu
 trebuie plătit într'un termen scurt și fixat; numai
 în cazuri dacă subversează împrejurări, care merită
 deosebită considerare, se poate estinde amânarea
 plății și asupra restanțelor mai vechi, dar în acest
 cas trebuie socotite și interesele după suma restantă
 fără nici o întrerupere.

Cererile pentru amânarea de plată se pot pre-
 senta atât la direcțiunea financiară cât și la antistia
 comunală (perceptoratul orășenesc); această din urmă
 este obligată a subșterne rugarea la direcțiunea
 financiară, însoțită de un raport bine instruit și
 motivat.

Petițiunile, cari cer amânare de plată exclusiv
 numai pentru restanțe din I semestru, sunt libere
 de timbru.

Trusouri se execută solid și prompt

Avem onoare a face cuoscut O. P. din loc și străinătate, că în marele și vechiul nostru magazin de modă și liagerie

Brüder Simay

târgul grâului Nr. 3.

să vinde cu prețuri scăzute o mare cantitate de lingerie fină pentru dame; avem cele mai nouă și elegante confecțiuni Paltone, chimonouri, Jachete de trico etc. confecționăm cele mai elegante costume pentru domni și doamne în timpul cel mai scurt.

Pânzături de Damast ajur și simple.

Cea mai ideală acoperire a podelelor

cu metru, așezate cu lucrători experți li-
ferează cu prețuri foarte ieftine.

Preliminar și Mostre gratis și franco trimite gratis și franco Magazinul principal Em. Mayer et Cie. Esecutări de lucrări mai mari se pot vedea în localitățile Institutului de păstrare (Sparcasa) și în biroul băncilor: „Creditbank“ Mihalovits et Nussbacher precum și în prăvăliile din nou aranjate al firmei I. L. et Husteimer.

LINOLEUM

neted și florilat de ori și ce lățime

Filiala noastră „WARENHAUS“ târgul
Grâului Nr. 9. Telefon 52.

Prețurile netto cassa.

Nicolae Balea

Măiestru pantofar Brașov, Strada Orfanilor Nr. 2.
aproape de piața mare. Recomandă tot felul de încălțăminte — pentru bărbați, dame și copii, mare asortiment de ghiete sezon de vară.



Mare magazin, de tot felul de încălțăminte. Lucru de mână, bun și cu prețuri foarte reduse. Ocazia cea favorabilă, pentru de a cumpăra cele

mai bune, mai durabile ușoare și plăcute încălțăminte pentru toate sezoanele cu prețurile cele mai reduse numai în depositul dlui pantofar Balea, se pot găsi.

— Brașov, Strada-Orfanilor nr. 2. —

Prețurile netto cassa

Cei ce doriți

să fiți scutiți de pagubele în vite!

intrați sub scutul «Reuniunii proprietarilor de vite» dela Orăștie, (Szász város), care asigură pe economi contra ori-cărui pagube în vite!

Precum s'a dat de știre prin foaia «TOVĂRAȘIA» această Reuniune a intrat în viață cu Ziua de Duminaca Tomii. Și dela aceea zi incoace plătește toate pagubele în vite a membrilor săi, cari sunt în rânduală cu înscrierea și plata taxei!

Nu e greutate mare!

Când intri spui, cât ți-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fie-care 100 coroane, ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decât când la un ortac din cercul tău s'a întâmplat o pagubă în vitele asigurat!

Ca să poți asigurate faci membru al Reuniunii cumpărând o notă, acție de 4 coorane, pentru fiecare 1000 cor. asigurate: prețul «cuotei» îl plătești în doi ani. La înscriere să cere, numai 1 coroană din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mi își i-au pentru fiecare mie de coorane asigurate câte-o cuotă, care rămâne însă averea lor, și la ieșirea din Reuniune si-o capătă înapoi.

Incolo, la intrare dai 1 cor. taxă deprimire și plătești ajutorul, cât ți-se vine pentru un caz de pagubă de-atâtea-ori 4 fileri, câte sute de coroane asigură, plătești adecă înainte o pagubă).

Azi toți membrii Reuniunii ori unde s'ar află ei, sunt membrii în tălului grup, despărțământ cu scaunul în Orăștie. Precum asigurații vor spori mei mult, Reuniunea va împărți pe cei asigurați în cercesta cari au în cuprinsul lor cam 3000 de vite, și soții din un cerc de acesta plătesc ajutor, numi când e pagubă în cercul lor. Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a ven și el în ajutorul celui alt, după îndemnul: «azi ție mâne mie!» 1628. i (1—3.)

Amănuute, tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:

Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie-Szászváros.

„GAZETA TRANSILVANIEI“ cu numărul à 10
filieri se vinde la tutungeria D-lui Dumitru Pop, zaraf str.
lui Hirșer Nr. 4. și la Eremias Nepții.

„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni.

Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Vesselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Panticeu, expoziția în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 4000 acțiuni
K. 400.000

„ Fonduri de rezervă „ 250.000
„ Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000
„ Depuneri spre fructificare peste „ 1.600.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu 4½% și cu 5% iar la sume peste 10.000 cor. și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%. „Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acela s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua Tie, Berind, Măcișul Ung., Gădălis.

„Economul“ mijlocește cele mai estime asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:

Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir,

Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Dr. Baziliu Bașiotă, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

Nr. 77/1910

paroch

CONCURS.

După ce Preaveneratul Conzistor diecezan nu a aprobat licitația d. d. 14 Iulie a. c. prin aceasta să rezeacă de nou întreprinzătorii doritori de a executa reparaturile necesare la biserica gr. eat. din Măjer în sumă de 10.048 coroane să și înainteze ofertele în scris însoțite de cautiunea de 10% la Oficiul parochiein gr. cat. din Măjer cel mult până în 18 August a. c. la oarele 2 p. m.

Condițiunile de reparare preliminarul de spese, precum și planurile aprobate de Preaveneratul Conzistor să pot studia zilnic la Oficiul parochiei gr. cat. din Măjer.

Licitatiin publică minuendă să va ține în 28 August 1910 la oarele 2 p. m. în școala gr. cat. din Măjer, susținându și senatul dreptul de a conrede ca executarea reparaturilor pre cel mai convenient dintre licitanți.

Măjer la 15 August 1910

Pavel Ilies
prim curator.

Ieronim Grozea
preot gr. cat.

Nr. 1121 1—1

PENTRU COMBATEREA anemiei, gâlbănării, slăbiciunii generală, mișnuire grea, lipsă de apetit, nervositate, friguri, este probat și cu efect Vinul feruginos China

Se capătă la producent:

farmacia V. Klein, Brașov,
Strada Caterinei Nr. 7. și la farma-
— cia F. JEKLIUS strada Portii. —
Nr. 1083 (1—52.)

CAUT o calfă în prăvălia mea de băcănie care posedă limba română și magyară. A se adresa la firma Pompeiu Bolezan, comerciant, Nagysármás.

Vasile Muscalu

primul
atelier
de curelar
român

în Brașov Strada nouă 7. Am onoarea recomanda On. Public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzut cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite colori, artistic lucrate. Se primesc și reparaturi de tot felul, curele geante de călătorie și pungi, ect. ect. precum și plosci de lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și co ori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, coman-
dele postale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate